LK

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

15 15

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 38 (1597) 1980 RUGSĖJIS - SEPTEMBER 18 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • Tel. (416) 275-4672 • 30 ct.

Vanduo mūsų, malūnas rusų

Gyvenantieji išeivijoje stebime okupuotos Lietuvos gyvenimą, kiek tai mūsų sąlygomis įmanoma. Mums rūpi ten likusių tautiečių žingsniai krašto viduje ir užsienyje. Tiesa, mūsų žinios nėra pilnos, tačiau kai suplaukia iš oficialių ir privačių šaltinių, susidaro jau šioks toks vaizdas, įgalinantis daryti išvadas. Pavyzdžiui, šią vasarą įvyko Vilniuje dainų ir tautinių šokių šventė. Apie ją rašo oficialioji sovietų spauda, apie ją pasakoja turistai, tomis dienomis lankęsi Vilniuje. Maskvoje įvyko tarptautinė olimpiada, kurioje dalyvavo ir keletas lietuvių. Apie juos bei jų laimėjimus rašo oficialioji spauda. Kai iš Lietuvos vyksta užsienin kuris nors sovietinis žymūnas, solistas, rašytojas, propagandistas . . . , rašo sovietiniai laikraščiai. Taigi dalis faktų iš okupuotos Lietuvos gyvenimo pasiekia išeiviją oficialiais keliais. Šalia to, yra neoficialių kelių, kuriais žinios pasiekia mus, ir tai gana greitai. Vienas tokių kelių yra pogrindžio laikraščiai, kurie pateikia faktus, neskelbiamus oficialioje spaudoje. Šiuo keliu prasiveržia kartais ir nevisai tikslių, klaidinančių žinių, bet netrukus jų netikrumas paaiškėja. Pogrindžio spauda yra tas šaltinis, kuris padeda išeivijai orientuotis ir matyti tikrąjį Lietuvos veidą. Tuo būdu išeivija yra geriau informuota apie Lietuvos gyvenimą, negu okupuotieji lietuviai apie išeivijos.

REMIANTIS turimais faktais išeivijoje, galima daryti pagrįstą išvadą: okupuotoje Lietuvoje sukasi milžiniškas rusų malūnas, kurį varo lietuviškieji vandenys. Kitaip tariant, vanduo mūsų, o malūnas rusų. Lietuvos žmonės nuo seno yra darbštūs, gabūs, išradingi, kūrybingi. Laisvės laikais visi jų darbai, kūriniai, laimėjimai buvo skirti Lietuvos garbei ir gerovei — lietuviški vandenys suko lietuvišką malūną. Kitaip yra dabar: lietuvių laimėjimai, darbai, kūryba verčiami į rusų erdvę. Ir tai daro ne patys lietuviai, o jų "gerieji globėjai" rusai. Štai, pavyzdžiui, kad ir šiemetė dainų bei tautinių šokių šventė Vilniuje! Rašoma, kad joje dalyvavo per 30.000 lietuvių. Bet jų dalyvavimas buvo nukreiptas į pasmilkymą Lietuvos okupacijos keturiasdešimtmečio. "Kultūros Baruose" įdėta keletas vaizdų iš tos dainų šventės, kurių viršuje stambiom raidėm įrašyta "Leninas". Taigi aiškiai parodyta kam ta šventė smilkoma — ne Lietuvai, o asmeniui, kuris šiandieną yra pavergėjo simbolis. Pati šventė buvo gerai organizuota, šauni, spindinti daugybe jaunų veidų, besiryžtančių išlaikyti lietuviškąją kultūrą ir pavergėjo grėsmėje. Vaizdingiau tariant, lietuviškieji vandenys tebesruvena, nėra išsekę, pilni gyvastingumo, tačiau turi sukti rusišką malūną, maitinantį sovietinę imperiją. Taip yra ne tik su dainų šventė, bet ir su visa gyvenimo tėkme pavergtoje Lietuvoje.

NEKITAIP yra ir užsienyje, kur pasirodo sovietinio gyvenimo atstovai. Jei kurioje nors valstybėje rengiamas koncertas, kurio programą atlieka pavergtos Lietuvos ansamblis, vietinėje spaudoje pasirodo skelbimai, kad tai Sov. Sąjungos meno žmonės. Taip jau yra buvę daug kartų Prancūzijoje, Švedijoje, P. Amerikoje ir kitur. Grįžę lietuviai menininkai Lietuvon rašo sovietinėje spaudoje apie savo laimėjimus. Deja, tie laimėjimai pateko ant sovietinio malūno. Panašiai yra su sportu. Olimpinėse žaidynėse ir kitose tarptautinėse sporto varžybose kartais iškyla lietuviškos pavardės. Iš jų aiškiai matyti, kad tai lietuviai, bet užsienio spauda, remdamasi maskviniais pranešimais, laiko juos rusais. Bene ryškiausias atvejis buvo aktoriaus Donato Banionio, dalyvavusio sovietinių filmų festivalyje Kvebeko mieste, Kanadoje. Vietinė prancūziškoji spauda paskelbė straipsnį apie tuos sovietinius filmus, o D. Banionį pavadino rusu! Ir taip dalykai kartojasi jau 40 metų. Kad lietuviškieji vandenys suka rusų malūną Lietuvoje, suprantama — tuo tarpu nėra jėgos tam malūnui sugriauti, bet kad užsienyje tie vandenys atlieka tą pačią paskirtį, reikia stebėtis pavergėjo įžūlumu, rengėjų nesiorientavimu ir išeivijos pasyvumu. Laisvės pasaulyje išeivija gali pasakyti tiesą ir bombarduoti spaudą, skelbiančią klaidinančias informacijas, gautas iš rusiško malūno.

Toronto gintariečiai su Kanados ir Lietuvos vėliavomis žygiuoja Prancūzijos miesto Remiremonto gatvėmis, kur buvo surengtas tarptautinis folkloro festivalis š.m. rugpjūčio mėnesį. Gintariečiai jame atstovavo Kanadai ir laimėjo antrą vietą

Nuotr. R. Paulionio

Tarp Helsinkio ir Madrido

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Vašingtono

Neseniai suėjo penkeri metai, kai buvo pasirašyti Helsinkio susitarimai dėl Europos saugumo ir bendradarbiavimo. Helsinkio susitarimų sukakties ir artėjančios tų susitarimų vykdymo peržiūros konferencijos Madride proga įdomu pažvelgti į kaikuriuos JAV valstybės departamento dokumentus bei pareiškimus, liečiančius Baltijos valstybes.

1975 m. liepos 25 d. JAV valstybės departamento išleistame pranešime "Press Release" ištisai atspausdintas ir šis tuometinio JAV prezidento G. Fordo pareiškimas: "Ypatingai noriu atkreipti dėmesį į suprantamą susirūpinimą, kokį poveikį Helsinkio susitarimai turės Baltijos tautų atžvilgiu. Aš, būdamas vienas tų, kurie seniai domisi tuo klausimu, galiu užtikrinti, kad JAV niekad nepripažino Lietuvos, Latvijos ir Estijos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą ir dabar nepripažįsta. Tai mūsų oficialiai politikai Europos saugumo konferencija poveikio nepadarys."

"Principų išdėstyme dėl teritorinio vientisumo pastebima, kad okupacija ar teritorijų pagrobimas, pažeidžiant tarptautinį įstatymą, niekad nebus pripažintas teisėtu. Tai pabrėžiama ne vilčiai kelti, kad tuojau pat įvyks pasikeitimai Europos žemėlapyje, bet užtikrinti, jog JAV neatsižadėjo principų, kuriais jos jau daugelį metų vadovaujasi."

1978 m. birželio mėnesį prieš Belgrado konferenciją valstybės departamentas paskelbė specialų pareiškimą, kur vėl minimas Baltijos valstybių klausimas:

"Tačiau Vakarai Ženevos derybose, privedusiose prie Helsinkio konferencijos ir sekančių po jos, užsitikrino teisėtą vietą, kad nei trečiasis principas, nei pati deklaracija visumoje, liečianti keturių didžiųjų teises ir atsakomybę dėl Berlyno ar Vokietijos, — neįteisina Baltijos valstybių priklausomybės sovietams".

Madrido konferencijai artėjant, š.m. gegužės 10 d. prezidento Carterio patarėjas tautybių reikalams dr. Stephen R. Aillo VLIKo pirmininkui dr. K. Bobeliui atsiuntė tokio turinio laišką:

"Kaip Jums žinoma, dabartinė vyriausybė ir toliau tęsia ilgalaikę JAV politiką nepripažinti 1940 m. jėga įvykdyto Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą. Atitinkamomis progomis mes tai viešai pakartojam. Sovietų Sąjunga neabejoja dėl šio mūsų tvirto nusistatymo. Mes manome, kad nepripažinimo politika pati už save kalba kaip principinis pasipriešinimo pareiškimas prieš sienų pažeidimus jėga. Būsimoje Madrido konferencijoje mes esame pasiruošę pakartoti savo susirūpininimą dėl Baltijos tautų, vadovaujantis Helsinkio baigiamojo akto principais, liečiančiais žmogaus teises ir laisvą pačių gyventojų apsisprendimą..."

JAV saugumo ir bendradarbiavimo Europoje komisija JAV kongresui š.m. rugjūčio 1 d. pateikė platų, gerai dokumentuotą per 250 psl. raportą artėjančios Madrido konferencijos proga, kur net 25 puslapiuose minima, kaip pažeidinėjamos žmogaus teisės Lietuvoje. Ten įrašytas toks pareiškimas:

"Nors invazija į Afganistaną yra naujausias pavyzdys, kad sovietai nesilaiko Baigiamojo Akto VIII principo, tačiau neteisėta sovietinė inkorporacija ir tebesitęsiantis Latvijos, Lietuvos ir Estijos valdymas yra turbūt seniausias tautų apsisprendimo principo laužymas. JAV vyriausybė nepripažinimo politikos, liečiančios sovietų akciją prieš tas tris valstybes, ir komisija pritaria šiai laikysenai."

Tokie yra oficialūs JAV vyriausybės įstaigų ir atskirų pareigūnų pareiškimai penkerių metų laikotarpyje Baltijos tautų atžvilgiu. Kiek visa tai iškeliama sovietų atstovams, susitikus su jais tarptautinėse konferencijose, jau kitas klausimas. Bet dokumentuose išlikę oficialūs pareiškimai ir surinkta dokumentinė medžiaga, laikui atėjus, bus labai svarūs įrodymai.

JAV saugumo ir bendradarbiavimo komisijos pranešime kongresui, šalia kitų faktų, plačiai iškeliama Lietuvos Helsinkio grupė tokiu liudijimu: "Nepaisant suėmimų, persekiojimų, atleidimų iš tarnybos ir kratų namuose, Lietuvos Helsinkio grupė ir toliau atlieka savo pareigas" (psl. 80). Pranešime primenama, kad Lietuvos Helsinkio grupės narys Viktoras Petkus yra kalinamas, o Balys Gajauskas, nors kalėjime būdamas, įstojo į Lietuvos Helsinkio grupę. Plačiai iškeliamas Lietuvos Tikinčiųjų Teisėms Ginti Komitetas ir nuo 1972 m. einanti "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika", pabrėžiant, kad praėjusių metų liepos 1 d. Brežnevui įteikta peticija su 148.149 parašais, kurioje prašoma sugrąžinti tikinčiųjų reikalams jų pastatytą Taikos Karalienės šventovę Klaipėdoje. Tai buvo daugiausia parašų turinti peticija Sovietų Sąjungos istorijoje.

Pranešime minima daug kalinamų ir kitų už žmogaus teises kovojančių lietuvių, eilė tų, kuriems neleidžiama susijungti su savo šeimomis Vakaruose, kaip pvz. Aloyzo Jurgučio šeimai ir kitiems.

Reikia tikėtis, kad tas dokumentas — JAV saugumo ir bendradarbiavimo Europoje komisijos pranešimas — neliks JAV kongreso archyvuose, bet bus įteiktas Madrido konferencijoje tiems, kuriems jis yra taikomas.

KANADOS ĮVYKIAI

Nesėkminga konferencija

Šešias dienas trukusi min. pirmininko P. E. Trudeau ir provincinių premjerų konferencija baigėsi nesėkme. Formulės Britų Š. Amerikos Aktui parsivežti Kanadon ir jį paversti konstitucija nepavyko surasti, nors šį kartą rimtai buvo siekta susitarimo. Savo ateities planus P. E. Trudeau žada paskelbti vėliau, kai juos bus aptaręs ministerių kabineto posėdžiuose. Spaudos konferencijoje jis betgi pakartojo savo ketinimą minėtąjį aktą parsivežti Kanadon dar šiais metais. Akto parsivežimui vien tik su federacinio parlamento sprendimu žada priešintis Kvebeko premjeras R. Levesque, kreipdamasis į teismus. Perspėjančio pobūdžio vedamąjį šiuo klausimu paskelbė britų dienraštis "The Times". Jame nuogąstaujama, kad Britų Š. Amerikos Akto atidavimas Kanadai be provincinių premjerų sutikimo gali sukelti kovą Britanijos parlamente. Šiuo dokumentu Britanija yra įsipareigojusi ginti Kanados provincijų teises. Abiem pusėm būtų geriau turėti pilną Kanados vyriausybės ir provincinių vyriausybių sutarimą.

Kanados paštą vėl paralyžavo federacinės valdžios raštininkų ir sekretorių streikas. Ši maždaug 50.000 tarnautojų grupė priklauso unijai, kuri neturi nieko bendro nei su laiškanešių, nei su paštininkų unijomis. Jos nariai pradėjo piketuoti pagrindinius pašto centrus Toronte ir Mississaugoje, taip pat ir kitas federacines valdžios įstaigas. Dalis tokių tarnautojų savo darbovietes turi pašto centrų pastatuose. Jų piketų linijas atsisakė peržengti laiškanešių unijai priklausantys paštą surenkančių nedidelių sunkvežimių vairuotojai. Kadangi laiškų skirstytojams pritrūko darbo, jie buvo pasiųsti namo. Toronto paštas buvo priverstas paprašyti šio miesto bei apylinkės gyventojus sustabdyti laiškų bei kitų siuntų išsiuntimą. Vairuotojams buvo pagrasinta sankcijomis ir netgi atleidimu iš darbo, tačiau unijų vadai į tai nekreipia dėmesio ir grasina savo streiku. Kadangi Toronte paskirstoma beveik pusė siuntų visai Kanadai, nelemtas streikas palietė didelę jos dalį ir "TŽ" savaitraštį.

Kanados žemės ūkio min. E. Whelanas su savo delegacija lankėsi komunistinėje Kinijoje. Pekinge jis pasirašė memorandumą, skatinantį ūkinį bendra-

(Nukelta į 6-tą psl.)

Pasaulio įvykiai

PREMJERO S. DEMIRELIO VYRIAUSYBĘ TURKIJOJE NUVERTĖ generolai, vadovaujami generalinio štabo viršininko K. Evreno. Valdžią jie perėmė be jokio kraujo praliejimo, nesusilaukę pasipriešinimo. Generolų sukilimą iššaukė Turkiją kamuojantis politinis terorizmas, šiemet pareikalavęs jau apie 2.000 gyvybių. Pastaruoju metu kas naktį žūdavo 20-50 turkų. Premjero S. Demirelio vyriausybė neįstengė sustabdyti nuolatinio kairiųjų ir dešiniųjų grupių susikirtimo, artėjančio ekonominio bankroto. Turkijos skola užsieniui jau buvo pasiekusi $18 bilijonų, infliacija — 100%, nedarbas — 20%. Kraštą dabar valdys penkių generolų taryba, įvedusi karo lauko stovį, uždariusi parlamentą, suėmusi partijų vadus. Pastarieji buvo uždaryti ne kalėjime, o vienoje kariuomenės bazėje. Turkijos generolai valdžią jau buvo paėmę į savo rankas 1960 ir 1971 m., bet greit grąžino demokratinę sistemą. Atrodo, panašiai bus pasielgta ir šį kartą, kai gen. K. Evrenas paruoš veiksmingesnę konstituciją, sustabdančią politines kovas. JAV prez. J. Carteris žada ir toliau tesėti savo įsipareigojimus Turkijai: jai šiemet bus suteikta ekonominė $2,2 bilijono parama, parūpinta ginklų už $250 milijonų. Savo strategine pozicija Turkija yra labai svarbi Š. Atlanto Sąjungos narė.

Sujungė valstybes

Libijos diktatorius plk. M. Chadafis prišnekino Sirijos prez. H. Assadą sujungti šias dvi valstybes, nors jas viena nuo kitos skiria 700 mylių Egipto ir Izraelio teritorijos. Tripolio ir Damasko radijo paskelbtame pranešime abu šių valstybių vadai žada kovoti su zionizmu, amerikietišku imperializmu, siekti Egipto prez. A. Sadato nuvertimo. Pastarasis Sirijos ir Libijos sujungimą pavadino vaikų žaidimu. Visos tokios arabų šalių pastangos baigdavosi nesėkme. Tad ir ši sąjunga greičiausiai susilauks panašaus likimo, tačiau ji gali sudaryti problemą Izraeliui, nes Libija kasmet gauna apie $20 bilijonų už savo naftą. Sirija dabar turės pakankamai lėšų naujiems ginklams, kuriuos ir jai, ir Libijai tiekia Sovietų Sąjunga.

Naujas premjeras

Sušauktame komunistinės Kinijos posėdyje iš pareigų pasitraukė premjeras H. Guofengas, jas perdavęs ekonomines reformas planuojančiam Ž. Zijagui, buvusiam Sičuano provincijos gubernatoriui, centrinėn Kinijos valdžion įsijungusiam prieš pusmetį. H. Guofengas ir toliau pasiliko vyriausiuoju kompartijos vadu. Savo žodyje jis aštriai puolė Sovietų Sąjungą dėl invazijos į Afganistaną, jos kišimosi į Vietnamo reikalus. Iš salės išėjo visi Sovietų Sąjungos ir jos satelitinių valstybių diplomatai, išskyrus Lenkijos atstovą. Vėliau paaiškėjo, kad jis nesupranta kiniečiškai ir to puolimo net nepastebėjo. Naujoji Kinijos vyriausybė nutarė panaikinti ekonominį 10 metų planą, kuris esąs neįgyvendinamas dėl perdidelių reikalavimų, pertvarkyti konstituciją, duoti daugiau laisvės gamyklų darbininkams, leisti privačią iniciatyvą. Daroma išvada, kad Kinija pasirinko posūkį kapitalizmo linkme ir žada daugiau rūpintis savo piliečių gerove. Iš politikos visiškai buvo išjungtas velionies Mao palikimas. Spauda netgi nepaminėjo ketvirtųjų jo mirties metinių.

Paleis diplomatus?

Ameriką nustebino gerokai sušvelnėję ajatolos R. Chomeinio reikalavimai. Revoliuciniam Irano parlamentui padarytame pareiškime jis nori, kad JAV atiduotų mirusio šacho R. Pahlavio turtą, grąžintų bankuose užšaldytą Irano kapitalą, pasižadėtų nesikišti į Irano vidaus reikalus. Tame pareiškime šį kartą nebuvo nė žodžio apie teismą suimtiems JAV diplomatams, oficialų prez. J. Carterio vyriausybės atsiprašymą. Komentatoriai daro išvadą, kad Iranui rūpestį kelia artėjantys JAV prezidento rinkimai lapkričio 4 d. Tada kaip tik sukaks metai, kai buvo suimti JAV diplomatai. Jeigu iki to laiko jie nebus paleisti, rinkimus gali laimėti R. Reaganas, kietesnės linijos šalininkas, kurio pergalės nenori ajatola R. Chomeinis. Diplomatų paleidimas prieš rinkimus gerokai sustiprintų prez. J. Carterio poziciją. Iraną vis labiau ima smaugti ekonominės negerovės. Dėl paskelbto boikoto daug gaminių dabar tenka įsivežti iš Švedijos ir iš komunistų valdomų R. Europos šalių, už juos mokant 10% daugiau nei Vakaru pasaulio rinkoje. Naftos pardavimas beveik visiškai nutrūko dėl perdidelės pasiūlos. Be to, Iranui dabar niekas nenori mokėti po $35 už statinę. Dėl šių priežasčių jaučiamas užsienio valiutos atsargų sumažėjimas. JAV bankuose yra $8 bilijonai Irano kapitalo, kurį prez. J. Carteris užšaldė dėl diplomatų suėmimo.

Prašo paramos

Lenkijos vicepremjeras M. Jagielskis su savo delegacija atvyko Maskvon. Pokalbiuose greičiausiai bus paliestos politinės ir ekonominės Lenkijos problemos. Naujasis kompartijos vadas S. Kania vis dar neįstengia sustabdyti streikų. Dabar jie vyksta mažesnėse įmonėse, turinčiose vietinio pobūdžio skundų.

Šiame numeryje:

Vanduo mūsų, malūnas rusų
Okupuotos Lietuvos vandenys suka rusų malūną

Tarp Helsinkio ir Madrido
Pranešimas iš Vašingtono apie pasiruošimą konferencijai

Ateistai moko vyskupus
"LKB Kronika" apie sovietinių pareigūnų išpuolius

Nekovoja su komunistais — juokiasi iš jų
Amerikiečių žurnalisto įspūdžiai iš kelionės po Sov. Sąjungą

Kai trys stos, daugiau padarys
V. Vokietijos baltiečių pasitarimai bendros veiklos reikalu

Atvykite ir pamatykite!
Sukaktuvinė Kanados Lietuvių Diena Hamiltone

Jiems talkino lietus . . .
Skautų stovyklos darbai Romuvos stovyklavietėje

Stovyklavom Kanados vakaruose
Jaunimo stovyklą, kuri jungė rytiečius ir vakariečius

Dievo mirtis ar Vakarų žlugimas?
Kun. dr. F. Jucevičius apie grėsmę Vakarų kultūrai

Solistės debiutas Dainavoje
Pirmasis Vitos Polikaitytės koncertas vasaros stovykloje

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. Kastytis

Metinė prenumerata $14, pusmetinė — $7.50. Rėmėjo prenumerata $20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc. Subscription rates: $14.00 per year, $7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Ateistai moko vyskupus

Sovietinės valdžios pareigūnai, sukvietę vyskupus ir valdytojus į Vilnių, sakė jiems pamokslus • Rašo "LKB Kronika" 42 nr.

1980 m. sausio 28 d. Vilniuje religijų reikalų taryboje vyskupai ir valdytojai pradėjo eilinį instruktažą. Šis instruktažas-pažeminimas turėjo ordinarams priminti, kad jie yra visiškai priklausomi nuo bedievių valdžios. Vargu ar įgaliotinis P. ANILIONIS, būdamas Kupiškio rajono pirmuoju sekretoriumi, taip kalbėdavo su kolūkių pirmininkais!?

Instruktažą pradėjo LTSR MT pirmininko pavaduotojas A. ČESNAVIČIUS. Štai jo pagrindinės mintys.

Kelia susirūpinimą kaikurie reiškiniai Lietuvoje; pvz. **slapti kunigai** (išvardino jų pavardes) — gobšūs, nusikaltėliai, anksčiau buvo teisti už nusikaltimus, nemokšos. Kyląs klausimas, kas juos šventino?

Įsiterpęs vysk. R. KRIKŠČIŪNAS paaiškino: "Aš tikrai nešventinau, nešventino vysk. L. POVILONIS, nešventino ir vysk. V. SLADKEVIČIUS".

Kunigijoje — ekstremistinės nuotaikos: kryžiaus nešimas į Kryžių kalną, pamaldos po atviru dangumi (kun. Alg. MOCIUS), eisena į Šiluvą (kun. K. P. KRIKŠČIUKAITIS). Abu kunigai būsią perduoti prokuratūrai.

Katalikų komitetas, terorizuojąs kunigus, renkąs parašus. Ypač piktai buvo atsiliepta apie dokumentą nr. 5, kurį pasirašė du vyskupai ir 522 kunigai.

Kam reikėję erzinti žmones ir rinkti parašus dėl Klaipėdos bažnyčios atgavimo? Katalikai turi bažnyčią ir tegul meldžiasi. Užgrobtos bažnyčios jie nežada grąžinti.

Bažnyčia turinti pasmerkti kunigų ekstremizmą. Toliau jie taip nepakęsią.

Baigdamas A. Česnavičius pastebėjo, kad vysk. L. POVILONIS turįs aktyviau reikštis — anksčiau jis prisidengdavęs vysk. J. LABUKU.

Česnavičiui pasišalinus, toliau ordinarus "auklėjo" P. ANILIONIS.

Vysk. R. KRIKŠČIŪNAS kalbėjo: "Veikėjai mus apšaukė raudonais. Šantažuoja mus ir kitus kunigus. Įdomu, kas juos finansuoja. Katalikų komiteto spalvotos nuotraukos, kurios kainuoja po 2 rublius, miniai buvo dalinamos veltui".

Į tai įgaliotinis atsakė: "Mes žinome, iš kur jūs visi gaunate pinigus. Jei nedirbsite — atimsime pinigus!"

Kan. J. ANDRIKONIS dejavo: "Kaip gali veikti, jei tuojau bėga pas kitą skustis" (Matyt, turėjo galvoje vysk. V. SLADKEVIČIŲ, Red. pastaba).

Įgaliotinio svarbesnės mintys yra šios.

Jie nepakęsią įstatymų laužymo: eisenų į Kryžių kalną, per Vėlines į kapines, pamaldų po atviru dangumi.

Seminarija menkai paruošianti kunigus. Reikią daugiau teisių suteikti rektoriui: jis ir turįs nustatyti kandidato tinkamumą. (Nė vienas ordinaras nepasisakė prieš valdžios pasikėsinimą į jų jurisdikciją, Red. past.).

Dėl kunigų tarybų. Jiems esą vistiek ar jos yra, ar jų nėra; bet su jomis reikią būti atsargiems, nes jos norinčios valdyti (buvo paminėtos vilniečių kunigų pavardės — M. SAVICKO ir M. PETRAVIČIAUS).

Kunigai neduodą žinių apie Krikštus, Santuokos sakramentą ir pan. Kaikurios kurijos parašančios žinias iš lubų. Už šią netvarką atsakysią kurijos.

Reikią kovoti dėl blaivybės. Bet ką blaivininkai galvoja? Štai Vilniaus kunigų rašte yra tokia frazė: "Raginti įsijungti į tautos dvasinio atgimimo judėjimą, kurio pirmas žingsnis — blaivumas". O koks būsiąs antras žingsnis, trečias — tai kelią jiems nerimą.

Visi vyskupai turį suderinti savo laiškus su įgaliotiniu. (Čia pagyrė vysk. L. POVILONĮ). Štai Telšių valdytojas išleido laišką, o jį perskaitė Vatikano radijas!

Įgaliotinis ypač puolė Ukmergės rajoną ir dekaną kun. Antaną DANYLĄ, kad iki šiol nesudaro sutarčių su vykd. komitetais, tačiau faktą, kad patys apgaulingai sudarė tas sutartis, nutylėjo ir nepaminėjo.

P. ANILIONIS grasino, kad nelegalius kunigus parodys per televiziją, bet vysk. R. KRIKŠČIŪNAS patarė šito nedaryti, nes žmonės, pamatę tuos kunigus per televiziją, dar labiau prie jų glausis.

Baigdamas įgaliotinis pastebėjo, kad iš ordinarų pusės turį būti daugiau pasitikėjimo sovietine valdžia.

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti **N. ir J. VAZNELIŲ**

Gifts International Inc.

2501 W 71st STREET, CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424

Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelis gintaro išdirbinių pasirinkimas.

Mohawk
Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

★ Elektros reikmenys
★ Televizijos aparatai
★ Skalbiamosios mašinos
★ Vaikų baldai
★ Įvairūs kilimai
★ Šaldytuvai
★ Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
★ Siuvamos mašinos
★ Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

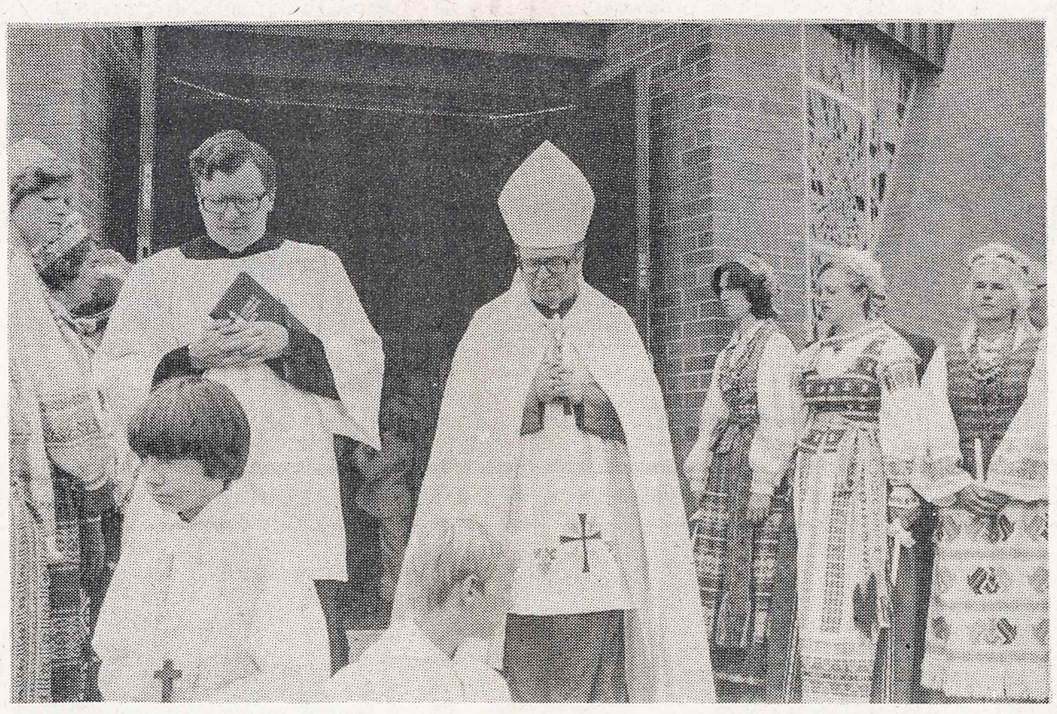

Toronto vyskupas pagalbininkas PEARSE LACEY, atlikęs laidojimo maldas Lietuvos Kankinių šventovėje Missisaugoje, išlydi a.a. kunigo Petro Ažubalio karstą Nuotr. St. Dabkaus

Nekovoja su komunistais — juokiasi iš jų

Amerikietis žurnalistas, mokąs rusų kalbą, apie savo kelionę po Sovietų Sąjungą

Amerikietis George Feiferis, studijavęs Maskvoje, 1971 m. buvo išvarytas iš Sov. Sąjungos už straipsnį Londono dienraštyje "The Sunday Times". Olimpinių žaidynių proga jis paprašė vizos ir netikėtai buvo įsileistas į Sov. Sąjungą su sąlyga, kad nerašys politinių straipsnių. Jis ir manė taip daryti, tačiau, kai susitiko su senais pažįstamais, pasimatė su įvairiais žmonėmis, nutarė aprašyti tikrą sovietinį gyvenimą.

Girtavimas

Per paskutinius dešimtį metų alkoholiniai gėralai pabranginti 2-3 kartus, bet pagal statistikos duomenis jų yra suvartojama 1/3 daugiau, o vyno — net 50 % daugiau. Draugai patvirtino, kad namuose gamintų svaigalų suvartoja dar kita tiek. Alkoholinių gėralų parduodama už 1/3 viso maisto parduodamų gaminių sumos. Alkoholio vartojimo kilimas Sov. Sąjungoje yra staigiausias visame pasaulyje — ne tik vyrų, bet net moterų ir vaikų eilėse. Dažnai galima pamatyti dvylikamečius girtus gatvėse. Normalu, kad su gėralais susieti nelaimingi atsitikimai. Girtavimas yra kaip e p i d e m i j a, ypač pramonės centruose.

Komunizmo idealai

Feiferio mokslo draugas Alek, kilęs iš kaimo, buvęs idealistas komunistas, tikėjęs socializmo pažanga. Dabar, apsirengęs naujausios mados vakarietišku kostiumu, pasiekęs savo karjerą, bet jau juokų nepasakoja. Jis susirūpinęs R u s i j o s ateitimi, moralės žlugimu. Jis žino, kad žmonės nekovoja su komunistų idealais, bet juokiasi iš jų. Visi jieško tik galimų malonumų sau, pasikeitimų prekėmis, o visa kita atidėlioja. Jie mielai kalba apie meną, meilę, svajones...

Visur jaučiamas naujas dalykas — nepasitenkinimas, pyktis, kad negali pakilti augščiau to įprastai žemo rusiško gyvenimo lygio. Vyriausi valdžios vadovai giriasi, kad Rusijoje nėra infliacijos, nes tai yra tik kapitalistų liga. Tai ciniškas melas. Pernai restoranų valgiai pabrango 50 %, taip pat odos dirbiniai, kilimai ir daug kitų prekių. Šimtu nuošimčių pabrango benzinas dar 1978 m., o 300% — kava 1978 m. Darbininkų bei tarnautojų atlyginimai yra beveik tie patys, kaip ir prieš 10 metų.

Prekių ir maisto trūkumai

1979 m. gruodžio mėn. Brežnevas pripažino, kad žmonės kartais negali nusipirkti dantims valyti priemonių, adatų ir siūlų. Jis galėjo išvardinti dar šimtus krautuvėse nerandamų reikalingiausių dalykų, bet kartais geriau prisipažinti prie kelių trūkumų, negu juos pagaminti, kad atslūgtų visuotinis nepasitenkinimas. Krašto gamyba yra kintanti.

Rusai kalba, kad dabar bloga, bet bus dar blogiau. Rusai netiki savo valdžios statistika, nes mato, kad pragyvenimas nuolat blogėja. Valdžios krautuvių direktorius prašė Feiferį parduoti vakarietiškas kelnes.

Net išsikėlusiems iš privačių prastų butų į naujus gyventi tenka baimintis dėl kylančių maitinimosi sunkumų. Maisto trūkumas yra jaučiamas visų gyventojų. Tam rusai yra labai jautrūs, nes yra pažinę bado sąlygas. Ulianovske, gimtajame L e n i n o mieste, dešreles gali gauti tik sergantys vaikai pagal raštą. Ten yra šiek tiek geriau, nes leidžiama atvykti užsieniečiams. Kitur yra blogiau. Žymiai blogiau, negu buvo 1971 m.

Grįžusieji iš Gorkio keleiviai sakė, kad ten nėra sviesto, mėsos, vaisių ir miltų. Kuibyševe darbininkai laukė visą dieną eilėje, kai sužinojo, kad į krautuvę atvežė vištienos. Praėjusį vasarį net Maskvos "Pravda" rašė, kad kartais sostinės krautuvėse trūksta mėsos, sūrio, druskos, valgomosios alyvos ir miltų. Krašte, kur neskelbiamos lėktuvų nelaimės ir maisto trūkumai, tokia "Pravdos" žinia pasako daugiau, negu tik parašyti žodžiai. Kaikuriuose rajonuose (Sibire) yra įvestos maisto kortelės. Feiferis matė 2 kg mėsos nepanaudotą kortelę, nes nebuvo ko pirkti.

Feiferis nuvažiavo į ūkininkų turgų Maskvoje, o po to į Komjaunimo aikštę, kur trijose geležinkelių stotyse atvežami maisto gaminiai Maskvai. Eilėse laukiantys gyventojai jam sakė, kad per 30 mylių nuo Maskvos nėrą net mėsos gaminių dėžutėse, o apie šviežią mėsą niekas nekalba. Net šviežios žuvys dingo iš krautuvių. Pensininkai laukia eilėse, kad galėtų ką nors iš maisto nupirkti dirbantiesiems. Pieno riebumas yra sumažintas iš 3.6% iki 2.2%. Ir to labai sunku gauti. Dešros, kurių sunku gauti, yra visko primaišytos. Jos nepasotina alkanos masės, o tik supykina. Net ir košės, kuri sudaro pagrindinį rusų maistą (su kopūstų sriuba), nevisada gali gauti.

Senas inžinierius, kuris priėmė Feiferį, kasdien nešasi kuprinę į darbą, kad galėtų artimesnėse krautuvėse, jei ten būtų atvežta, ką nors nusipirkti. Plaukyklos vadovas, pas kurį Feiferis prieš 10 metų mokėsi plaukti, kiekvieną dieną namie užimtas telefoniniais pasikalbėjimais. Skambina jam krautuvių ar įmonių dirketoriai bei kiti, prašydami priimti vaikus plaukiojimui. Už tai jis gauna šviežios žuvies, mėsos ir kitų prekių.

Planavimas

Buvo manoma, kad centrinis gamybos planavimas pakels ekonomiją, bet išėjo atvirkščiai. Kalnai geležies ir plieno išeikvojami nenaudingai, kad būtų išpildytos plano normos. Tušti geležinkelio vagonai siunčiami į tolimus miestus, kai ten pat pūna vaisiai ar javai, nes nėra vagonų pervežimui. Taip išpildomas vagonų kelionės planas. Kai Feiferis lankėsi, traukinys su trimis garvežiais buvo skubiai išsiųstas iš Kišeniovo į Odesą (120 mylių) ir dingo kelyje. Jame buvo Vakaruose pirktas brangus skirstymo aparatas Leningrado fabrikui, bet niekas nenorėjo jo ten įrengti, kad nepakeltų gamybinių normų. Leningrado komunistų partijos šefai apdovanojo vienas kitą medaliais ir premijomis už naujai įrengtą traktorių dalių ir taisymo fabriką, kurio labai reikėjo. Pernai "Pravda" atidengė paslaptį, kad to fabriko nė pamatų nebuvo. Tada "planas" buvo įvykdytas...

Juodoji rinka

Kaip Alek, buvęs idealistas, taip ir visi kiti pirmiausia rūpinasi savo reikalais. Iš fabrikų atsiųstų prekių tik maža dalis patenka į krautuvių lentynas, ir jas gauna jau sutarti klientai. Visos kitos prekės parduodamos spekuliacinėmis k a i n o m i s ar mainais. Taip susidaro pogrindžio prekyba. Dabartinio gyvenimo sąlygose net žodis "pirkti" retai yra girdimas. Jį pakeičia žodis "dostat" — gauti, įsigyti, nes beveik viskam "gauti" reikia duoti kyšį, pasikeisti kita preke, duoti privilegiją, o kartais reikia instinkto ar patyrimo. . .

Jei paklaustumėte 10.000 žmonių apie ekonominę ateitį, jie atsakytų, kad tai nebus socializmo įgyvendinimas ar vieša nuosavybė, bet apgaulė, sukčiavimas. Visi gyvenimo keliai — dvasiniai, moraliniai, ekonominiai ir socialiniai yra sukrėsti to betikslio, baisaus nuobodumo. Rusai yra jausmingi, religingi ir patvarūs tikėti į ką nors augštesnio už save. Viskas yra taip pasikeitę, kad tik žmonės su gera atmintimi p r i s i m e n a tikros reikšmės žodžius, kaip teisingumas, tobulumas, darbo naudingumas, sąžiningumas . . .

Nusistatymas prieš nerusus yra labai ryškus. Kiekvieną nerusą jie laiko priešu motinai Rusijai. Sovietų mažumos nuo vakarų — lietuviai, o rytuose — kalmukai ir visa eilė kitų dabar dažniau protestuoja prieš rusų imperiją, negu seniau. Rusai ilgisi stalinizmo (kaip vadovavimo), nors vyresnieji prisimena jo žudymus. Taip pat didėja nepasitenkinimas komunistų partijos vadovavimu.

Korupcija partijoje

Prie Stalino kiekvienas slėpė gaunamas privilegijas. Dabar komunizmas yra tik pajuoka, kiekvienas rūpinasi gauti daugiau privilegijų ir jomis didžiuojasi. Jų limuzinai važiuoja aplink Maskvą specialiomis gatvėmis, o žmonės sako: "Ten važiuoja liaudies tarnai". Tveriamos tvoros apie jų namus, sanatorijas, plaukyklas, teniso aikštes, o policininkai ten žmonių neprileidžia. Nauji baronai net nemėgina tai slėpti.

Viena žymi, graži modelistė Maskvoje, turinti dviejų kambarių butą, apsirengusi vakarietiškai ir labai nepatenkinta. Po ilgų trukdymų partijos vadovai leido prancūzų žurnalo fotografui ją fotografuoti. Už tai jie gavo 600 rublių. Jai partijos vadovai sumokėjo 25 rublius, o visa kita patys sau pasiėmė. Ji gavo 4% savo uždarbio.

Šoferis, kuris Feiferį vežė nuo vieno draugo pas kitą, palaikė jį rusu ir išliejo savo nepasitenkinimą. Prieš metus "Volgos" automobilis kainavo 9.000 rb., o dabar — 15.000 rb. Nevienas ruošėsi jį nusipirkti, bet sužinojo naują apgaulę: valdžia nustatė, kad ir toliau ims 7% komiso. Pardavėjas gali gauti tik 9.000 rb. už vartotą "Volgą", o pirkėjas turi m o k ė t i 15.000 rb., abiems proporcingai atskaitant pagal nuvertinimą (depreciation). Valdžia paima skirtumą, nors tas automobilis valdžiai nepriklausė. Pirkėjas turi primokėti dar trejų metų atlyginimą už vartotą "Volgą", kurios pagaminimas valdžiai atsieina tik 2.000 rb.

Feiferis sutiko senutę totorę Odesoje, kuri viešėjo pas gimines. Ji pasakojo: "Kartą turėjau nueiti į Taškento komunistų

(Nukelta į 7-tą psl.)

PADĖKA

Nuo mūsų šeimos nario

a.a. kunigo Petro Ažubalio

laidotuvių dienos praslinko jau nemažai laiko, tačiau mes tebegyvename taip staigios Jo mirties bei netikėto atsiskyrimo liūdesiu ir labai gausiu visuomenės dalyvavimu Velionies išlydėjime amžinybėn.

Šiomis eilutėmis reiškiame didžiai nuoširdų dėkingumą visiems, dalyvavusiems Velionies laidotuvėse, išreiškusiems Jam paskutinę pagarbą, prisidėjusiems prie taip įspūdingų laidotuvių.

Dėkojame Toronto arkivyskupijos vyskupams — kardinolo G. E. Carterio atstovui vyskupui L. Wall už pamokslą, vyskupui P. Lacey už išlydėjimo apeigų atlikimą, kunigams už dalyvavimą maldose ir Mišiose, solistams, giesmininkams, chorams ("Volungės" ir Lietuvos Kankinių parapijos).

Dėkojame už ėjimą garbės sargybos prie Velionies karsto moterims, šauliams, ateitininkams ir skautams.

Dėkojame generaliniam Lietuvos konsului dr. J. Žmuidzinui už atsisveikinimo kalbą, visų organizacijų atstovams, kalbėjusiems atsisveikinimo vakarą, ir evangelikų kunigui A. Žilinskui, tarusiam žodį lietuvių evangelikų vardu.

Dėkojame visoms tarnyboms, kurios savo darbu prisidėjo prie Velionies laidotuvių, ypač moterims, kurios paruošė pietus Anapilio salėje taip gausiem dalyviam.

Dėkojame visiems, kurie liūdesio dienomis išreiškė mums užuojautą žodžiu, raštu ar per spaudą.

Pagaliau dėkojame visiems, kurie savanoriškai atskubėjo į talką įvairiuose reikaluose ir tuo būdu lengvino mūsų šeimos ir oficialių pareigūnų darbą.

Gausus visuomenės dalyvavimas Velionies laidotuvėse bei Jam išreikšta didi pagarba yra paguoda ir mums, liūdintiems taip brangaus šeimos nario, kuris savo jėgas atidavė lietuviškajai visuomenei.

Ilsėkis gaivioje ramybėje kapinių, kurias įsteigei kitiems ir kuriose sau paruošei vietą! Amžinoji šviesa tešviečia visiems!

Su nuoširdžiu dėkingumu:

Ona ir Jonas Ažubaliai su šeima
Elzbieta Ažubalienė, dukros —
Marytė, Stasė su šeimomis ir Emilija
Felicija ir Stasys Ažubaliai

A†A
PRANUI JONUŠUI

mirus, jo dukras — seselę M. LORETĄ, ADELĘ ABROMAITIENĘ, BENITĄ GATAVECKIENĘ, jų šeimas, visus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —

B. ir T. Stanuliai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ont. L5H 1G4

LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius - Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg. King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų lietuvių kapinėms

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniška darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

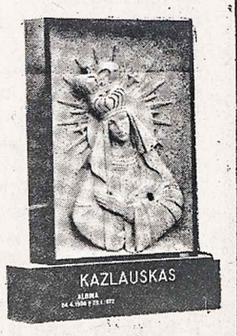

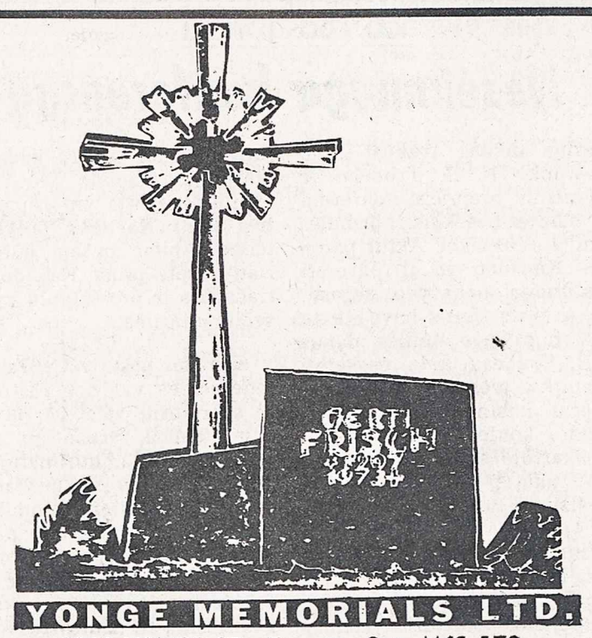

YONGE MEMORIALS LTD.

2044 YONGE ST., Toronto, Ont. M4S 1Z9
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Pirmosios Kanados Lietuvių Dienos rengėjai Hamiltone 1953 m. — Kanados Lietuvių Bendruomenės apylinkės valdyba. Iš kairės: K. Baronas — šventės sumanytojas, V. Subatnikaitė, pirm. J. Kšivickis, plk. J. Giedraitis (miręs); stovi: J. Mikšys, St. Dalius, Vl. Antanaitis (miręs)

Kai trys stos, daugiau padarys

Vakarų Vokietijos baltiečių pasitarimai ir išvados

V. Vokietijoje pasigendama glaudesnio baltiečių bendravimo. Iniciatyvos ta linkme ėmėsi ev. kunigas Juozas Urdzė, jau seniau įsteigęs Annaberg pilyje (prie Bonnos) būstinę įvairiai veiklai. Iki šiol tenai telkėsi daugiausia baltiečių studentai, reikalingi paramos. Dabar tose patalpose vyksta įvairūs suvažiavimai.

Š.m. rugpjūčio 23-24 d.d. kun. J. Urdzė sukvietė plataus pobūdžio baltiečių veikėjų pasitarimą su meninių vienetų programa. Dalyvavo apie 100 asmenų — estų, latvių, lietuvių ir Baltijos vokiečių.

Pirmininkų pranešimai

Visų trijų tautinių bendruomenių pirmininkai referavo apie savo džiaugsmus bei vargus. Tiek latviai, tiek estai džiaugėsi, kad tautiniai šokiai ir chorai traukia jaunimą į tėvų kultūrą. Vieni ir antri kone kasmet organizuoja dainų šventes, kurios sutraukia tautiečius iš visų žemynų. Tokie festivaliai yra lyg šilta laužo ugnis jaunimui, augančiam svetimose prietemose ir vėsumose. Vienas didesniųjų būsimųjų latvių renginių yra numatytas sekančiais metais Muenchene, kur prisidėti kviečiami estai ir lietuviai. Lietuvių Bendruomenės pirmininkas papasakojo, kaip kartu su latviais protestavo Bonnoje prieš Ribbentropo-Molotovo sandėrį, kaip minėjo tėvynių pavergimo 40-metį, kad kasmet surengia apie 50 įvairiausių lietuviškų renginių V. Vokietijoje.

Išvados

Tiek pranešimuose, tiek diskusijose kalbėtojai gana tamsiomis spalvomis vaizdavo jaunimo problematiką, būtent, kaip įtaustinti svetur gimusį jaunimą. Išryškėjo sekančios išvados: a. remtinos lietuvių ir latvių gimnazijos, nes jos tikrai perduoda tautines kultūras, kaip jokia kita organizacija; b. stiprinti ar steigti liaudies dainų chorus, tautinių šokių grupeles, nes jaunimui miela dalyvauti vyresnės kartos renginiuose, kur jis, jaunimas, gali kūrybingai reikštis; c. bandyti užsieniuose gimusį jaunimą surišti su tėvų žemėmis, kurioms išeivių jaunimas gali daug kuo padėti, o jam tėvynių jaunimas gali pagilinti svetur sulėkštėjusią dvasią; d. skatinti jaunimą gilintis į tokius rašytojus, kaip Herderis, Lessingas, Goethė, kurie savo raštuose kėlė tautinių vertybių svarbą; e. savo šeimose stengtis perduoti vaikams tautines tradicijas su meile ir pagarba, ypač mokyti tėvų kalbos ir t.t. O jaunimui užsienyje, ypač V. Vokietijoje, išlikti tautiškai nuspalvintu būtų naudinga ne tik jam pačiam, bet ir visai Europai; juo Europa tautinėmis kalbomis, kultūromis margesnė, juo įdomesnė gyventi.

Pagrindinis uždavinys

Ilgai truko, kol kun. J. Urdzė įtikino klausytojus, kad reikia visoms trims tautybėms kartu veikti Annaberge. Jisai aiškino, kad Annabergo pagrindinis uždavinys yra vienas: būti baltiečiams ir jų šalių svečiams tam tikru kultūros židiniu, kur susitikę vieni su kitais formuotų stiprų įnašą ne tik Europai, bet ir tautinėms paveldoms Vokietijoje ir gimtinėse. Problema nėra finansinė — lėšų surasiąs Annabergo tvarkytojas. Konkrečios veiklos pradžiai kun. J. Urdzė siūlė sudaryti literatūros, meno, istorijos ir politikos darbo grupes, kuriose galėtų būti išryškintos kaikurios praeities tarpusavio problemos bei trintys, planuojama ateities veikla. Prie viso to esą reikėtų jungti gimtinių-tėvynių kūrybą ir meną, iš jo įsisavinti naujos dvasios ir net krikščionybės, nes jos tenai tikrai netrūksta (ji ten dabar gerokai kitokia ar užslėpta). Pražiopsoti tarpusavio baltiečių bendradarbiavimą, pasak kun. Urdzės, reikštų nesuprasti savo misijos užsienyje, nusikalsti savo tėvynėmis.

Į tokias iššaukiančias sugestijas daugelis dalyvių reagavo gerokai skeptiškai, nes esą jau pavėluota pradėti tokį bendradarbiavimą, juo labiau, kad senesniajai kartai labai ribotos galimybės veikti judrioje šių dienų politinėje įtampoje, o jaunimas sunkiai pritraukiamas į kokias nors abstrakčias tėvynės meilės diskusijas. Ilgai diskutavus "prieš ir už", galiausiai atėjo laukiamasis prasilaužimas už kun. J. Urdzės pasiūlas, kurį praskynė buvę jo auklėtiniai studentai, stipriai pasitikį gerų idėjų veiksmingumu.

Kultūrinė dalis

Kiek apstrakčias diskusijas papildė konkretūs pranešimai apie lietuvių ir latvių gimnazijas, panaudojant skaidres, Donelaičio "Metų" įvadas ir skaitymas, M. K. Čiurlionio kūryba, dail. A. Krivicko "Kosminės minties tapinių" komentavimas ir t.t. Po to parke prie laužo įvyko estų jaunimo tautiniai šokiai, alutis, užkandžiai.

Sekmadienį po katalikų Mišių buvo iškilmingos evangelikų pamaldos, giedant latvių chorui. Kun. J. Urdzė pamoksle pabrėžė Kristaus iššūkį savo sekėjams nuolat save reformuoti, jungtis Kristaus dvasioje.

Po pamaldų — koncertas: liaudies dainos ir tautiniai šokiai. Pasigėrėtinai dainavo estų ir latvių chorai, sudaryti Koelno apylinkėje iš eilinių dainininkų, kurių tarpe matėsi daug jaunų veidukų! Kun. J. Urdzė, gėrėdamasis koncertu, priminė visiems nuolat dainuoti tautines dainas, nes jos esančios tautinės praeities dovana dabarčiai, dovana visad įdomi, patraukianti ir jaunimą, kuriam nusibodo senolių kalbos apie "išvadavimus" ir pensijas. Gaila, kad šiame baltiečių renginyje su savo vokaliniu menu nepasirodė lietuviai. Argi V. Vokietijoje lietuviai jau nebesugeba surėsti chorelio?

Pietums dalyviai išsinešė kėdes į parką ir, lietui vos vos susilaikant, vaišinosi latvių virėjų skaniai pagamintais valgiais.

d. k. j.

Atvykite ir pamatykite!

Dvidešimt penktoji Kanados Lietuvių Diena Hamiltone su plačia programa

Pirmoji Kanados Lietuvių Diena buvo suruošta 1953 m. rugsėjo 5-6 d. d. Hamiltone. Dalyvavę šioje pirmoje Kanados Lietuvių Dienoje gerai prisimena, su kokiu dideliu pasisekimu ji praėjo. Tai buvo tuometinės KLB Hamiltono valdybos darbas. Tą didžiulį darbą tada atliko 7 asmenų valdyba. Du tos valdybos nariai jau iškeliavo į amžinybę, būtent, plk. J. Giedraitis ir Vl. Antanaitis. Kiti jos nariai tebėra gyvi ir darbingi — pirm. J. Kšivickis, K. Baronas (šios idėjos pradininkas), J. Mikšys, V. Subatnikaitė, St. Dalius. Jų pradėtas darbas tęsiamas jau daugiau kaip 25 metai.

Ši tradicinė Kanados Lietuvių Diena kiekvienais metais rengiama vis kitoje vietovėje — Hamiltone, Toronte, Montrealyje, Londone, St. Catharines, Windsore ir viena 1974 m. buvo surengta Vakarų Kanadoje, Winnipege. Jos visur sutraukia tūkstantines minias lietuvių.

Kanados Lietuvių Diena, šalia kitų tikslų, nori parodyti okupantui, kad mes esame jautrūs savo tautos reikalams, kad mūsų jaunimas irgi šoka, dainuoja ir sportuoja, kad mes nepamiršome ir nepamiršime savo tėvynės Lietuvos ir kovosime, kol ji bus išlaisvinta.

Ši Kanados Lietuvių Diena yra 25-toji — sukaktuvinė. Ji prasidėjo Hamiltone ir todėl rengiama Hamiltono kolonijos lietuvių. Tam sudarytas specialus komitetas, kuriam sumaniai vadovauja jaunas, energingas, Hamiltone gimęs ir užaugęs Marius Gudinskas. Komitetas daug posėdžiavo, daug planavo, kol viskas buvo suorganizuota.

Šios šventės programa yra plati, įvairi, apimanti pamaldas, sportą, šokį, dainą, dailę, tautodailę, poeziją, dramą. Taip pat yra ruošiamas 25-tosios Kanados Lietuvių Dienos leidinys, kurį galės kiekvienas įsigyti šventės metu.

Šventė prasidės spalio 10 d. vakare poezijos ir dramos vakaru mažojoje "Hamilton Place" salėje, o jaunimui tą patį vakarą įvyks susipažinimo vakaras Jaunimo Centre. Spalio 11, šeštadienį, vyks įvairios sporto žaidynės: krepšinis, stalo tenisas ir šachmatų simultanas, kurį parapijos salėje duos buvęs Kanados ir Lietuvos šachmatų meisteris P. Vaitonis. Suinteresuotieji šachmatais registruojasi pas L. Koperskį tel. 662-4536. Meno mėgėjams bus dail. Dagio meno paroda "Hamilton Place" patalpose. Jos oficialus atidarymas įvyks 1 v. p. p. Šeštadienio vakare įvyks didysis susipažinimo vakaras Hamiltono karių salėje, 200 James St. N., talpinančioje apie 3.000 dalyvių.

Sekmadienį, 2 v. p. p., pamaldos katalikams katedroje, 714 King St. W. Pamaldų metu giedos jungtinis parapijų choras ir solistai — V. Verikaitis ir A. Pakalniškytė. Evangelikams pamaldos bus latvių šventovėje, 18 Victoria St. 4 v.p.p. didžiojoje "Hamilton Place" salėje įvyks Lietuvių Dienos koncertas, kurio programą atliks pajėgiausi Kanados meno vienetai ir sol. G. Čapkauskienė. Po koncerto — užbaigiamasis banketas Jaunimo Centre.

Komitetas kviečia visus tautiečius gausiai dalyvauti šioje Kanados Lietuvių Dienoje. Atvykite ir pamatykite! Tikrai nesigailėsite! Visos šventės programa yra verta pamatyti. Nereikės nuobodžiauti. Hamiltono lietuviai visus atvykusius mielai sutiks, priims, pavaišins. Laukia visų!

(Smulkesnę Lietuvių Dienos programą žiūrėkite skelbime).

J. P.

Kanados lietuvių atstovybė

Kanados Lietuvių Bendruomenės suvažiavimas Montrealyje

Š.m. lapkričio 1-2 dienomis Montrealyje, Aušros Vartų parapijos salėje, KLB krašto valdyba šaukia XI-tos krašto tarybos pirmosios sesijos suvažiavimą.

Sesija prasidės lapkričio 1, šeštadienį, 9 v.r. registracija. Po to vyks šeštadienio ir sekmadienio posėdžiai.

Šių metų sesijoje, be reguliarių krašto valdybos, krašto tarybos institucijų bei 19 apylinkių valdybų pirmininkų pranešimų bei diskusijų, bus svarstomi ir KLB organizaciniai reikalai bei politinė jos veikla. Bus renkama nauja krašto valdyba, revizijos komisija, garbės teismas ir kitos komisijos. Bus nustatyta ateinančių metų 26-ji Kanados Lietuvių Dienos vieta ir laikas bei paskelbti XI-sios tarybos nutarimai.

Į šią sesiją kviečiami ir įpareigojami dalyvauti visi rinkti 57 krašto tarybos nariai, visų apylinkių pirmininkai ar jų atstovai bei visų kitų tarybos institucijų pareigūnai.

Iš Toronto, Oakvillės, Hamiltono, St. Catharines, Wellando, Delhi, Rodney, Londono, Windsoro ir Staynerio apylinkių į Montrealį iš Toronto bus vykstama specialiu autobusu, o tolimųjų Kanados Vakarų bei Šiaurės apylinkių (Vankuverio, Kalgario, Edmontono, Winnipego, Thunder Bay, Sault St. Marie, Sudburio) atvykstantiems atstovams krašto valdyba pažada prisidėti prie jų kelionės išlaidų.

Otavos apylinkės atstovai, gyveną arčiausiai Montrealio, atvyksta savomis priemonėmis.

Į suvažiavimą taip pat kviečiama PLB, VLIKo ir JAV Lietuvių Bendruomenės pirmininkai.

Suvažiavimą globos Montrealio LB apylinkės valdyba.

KLB krašto valdyba

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas patarnavimas, neaugštos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
Toronto, Ontario
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas
531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

Lietuvių Dienos dalyviai Barnesville, Pensilvanijoje, rugpjūčio 17 d. pasirašo laiškus, protestuojančius prieš bylos kėlimą lietuviams, demonstravusiems prie Sov. Sąjungos ambasados Vašingtone. Laiškai siunčiami JAV prezidentui Carteriui

Nuotr. V. Maciūno

Jiems talkino lietus...

Turininga skautų stovykla-sąskrydis Romuvoje

"Antroji Šiaurės Pašvaistė" — sk. vyčių, vyr. skaučių, jūrų budžių ir gintarių sąskrydis Romuvoje rugpjūčio 29 — rugsėjo 1 dienomis, sutelkęs apie 50 nuolatinių dalyvių, lietingo oro lydimas, turėjo progos gana kantriai koncentruotis į pašnekesius ir diskusijas.

Programa buvo pradėta vadinama kultūrine valandėle, kurios metu skaitytas ir vaidintas s. A. Biškevičienės paruoštas satyrinis vaizdelis "Molis", kuriame iš Kanados į Lietuvą grįžęs Antanas-Tony sunkiai besusikalba su savo giminėmis ir kaimynais, nes vartoja labai daug angliškų žodžių su lietuviškomis galūnėmis. Vaizdelis labai gerai nuteikė suvažiavimo dalyvius ir iš karto natūraliai iškėlė kalbos vartojimo problemą. Skaitė V. Barakauskaitė, M. Rusinas, A. Kalinauskas ir Č. Senkevičius.

Toliau buvo pašnekesys apie vyresniojo ir jaunojo vadovo santykius. Iškeltas aktyvumo ir pasyvumo, noro ir nenoro, pareigingumo ir pajėgumo klausimas, pabrėžiant, kad ne amžius lemia santykius, bet tinkamas jaunesnių ir vyresnių vadovų derinys veikloje, jų tinkamumas pareigoms, jų parinkimas atlikti duotus uždavinius. Keturiose dalyvių grupėse peržvelgti tuo reikalu klausimai pranešėjų buvo referuoti labai pozityviai. Pvz. į klausimą "Ar norėtum būti skautu-te, jei stovyklose reikėtų visą laiką kalbėti tik lietuviškai, jei reikėtų skautybei per savaitę skirti 5 valandas, jei labai griežtai reikėtų laikytis skautų įstatu?" visi grupės dalyviai be pastabų atsakė TAIP.

Kalbėjo ir diskusijoms vadovavo Č. Senkevičius. Atskirų šakų — Seserijos ir Brolijos — posėdžiams pirmininkavo LS Seserjios vyr. skaučių skyriaus vedėja s.fil. D. Dundzilienė iš Čikagos ir Brolijos sk. ved. ps. fil. E. Meilus iš Worcesterio. Buvo aptariami programiniai šakų projektai, priimti pasiūlymai, svarstyti ateities sumanymai.

Sąskrydžio svečias dr. R. Petrauskas savo pašnekesyje "Esminiai vaiko psichologijos reikalavimai" papasakojo apie vaiko ir jaunuolio dvasinius vystymosi tarpsnius ir atsakinėjo į klausimus.

Vakaro programoje buvo visiems dalyviams labai įdomu sekti dr. V. Fidlerio pasakojimus apie jo keliones baidarėmis ir sausuma su kanadiečiais skautais ir kitais keliautojais. Pasakojimai buvo iliustruojami gražiomis skaidrėmis, kurios atskleidė didingą Kanados šiaurę, pilnas pavojų akimirkas ir meniškus gamtovaizdžius.

Antros dienos programa pradėta fil. Rasos Mažeikaitės pašnekesiu apie lietuvių kalbą. Buvo keliami klausimai, ar jaunieji vadovai pajėgs savo vaikus išmokyti lietuviškai, kas mus atskirs nuo kitų, jei nustotume kalbėti lietuviškai. Susidomėjimas kitomis kalbomis šiuo metu esąs labai didelis studijuojančio jaunimo tarpe, jieškojimas savo kilmės pasidaręs beveik jau būtinu uždaviniu. Išvadoje — lietuvių kalba turi būti vartojama skautų, ypač stovyklose, kur susirenka daugiau jaunimo vienu ir tuo pačiu metu. Tai esanti gera proga ir kalbai sustiprinti.

Popiet įvyko svarstybos tema "Jaunojo vadovo siekimas". Pranešėjais dalyvavo dr. R. Petrauskas, Č. Senkevičius, E. Meilus ir D. Dundzilienė. Pirmasis psichologo žvilgsniu palietė vadovo ir vadovaujamojo santykius ir jų plotmę bei būdus. Vadovavimas autoritetu, papirkimu ir susitarimu nepakeičiąs organizacijos įstatų, disciplinos ar tradicijų. Metodai esą naudojami sunkumams ar problemoms spręsti. Rekomenduotinas būdas — susitarimas. Diskusijose aiškėjo, kad pagal reikalą esą naudingi ir kiti būdai. Rezultatai būna geri, kai vadovas jaučia, kada, kaip ir su kuo kokį būdą taikyti.

Č. Senkevičius aiškino tikruosius vadovo tikslus ir siekimus, kurie esą bendri visiems. Atskirų tikslų susidarymas ar jų jieškojimas veikloje ar stovyklose sukelia sunkumų ir iškreipia skautybės sistemą. E. Meilus pabrėžė būtinumą pasitikėti jaunaisiais vadovais ir jiems leisti vadovauti. D. Dundzilienė iškėlė tarpusavio pasitikėjimo klausimą bendraujant ir jieškojimą jungiančių dalykų.

Sekmadienio vakaras baigtas šv. Mišiomis po atviru dangumi. Jas atnašavo kun. L. Januška, OFM. Suvažiavimas uždarytas pirmadienio rytą, išklausius jo įvertinimą, kurį suglaustai atliko M. Vasiliauskienė. Sąskrydį surengė Toronto sk. vyčių ir vyr. skaučių vadovai-vės ps. M. Rusinas, vyr. sk. B. Dilkutė-Batraks, E. Punkris, A. Senkus, N. Batraks. Labai gerai maitino vyr. skaučių Birutės dr-vė. Ateinančiais metais toks sąskrydis numatomas tuo pačiu laiku.

Č. S.

Jūrų skautė R. RAUTH raportuoja vyriausiai vadovei I. KERELIENEI Romuvos stovyklavietėje; kairėje — ps. R. ŽILINSKIENĖ, dešinėje — kapelionas kun. ST. KULBIS, SJ.

Nuotr. V. Bacevičiaus

A†A

BIRUTEI MICKŪNIENEI-ZUBRICKIENEI

mirus, vyrui MEČISLOVUI ZUBRICKUI ir visiems liūdintiems artimiesiems reiškiame gilią užuojautą —

Br. Mackevičius *J. Starkevičius*

J. Tarvydas

Miegok saldžiai, brangioji Mama, kol Kristus vėl prikels Tave. Tu išėjai paruošt mums Namą pas mielą Tėvą danguje.

Mylimai MAMYTEI V. Vokietijoje mirus,

ADELĘ KARAUSKIENĘ ir visą jos šeimą nuoširdžiai užjaučiame bei kartu liūdime —

J. E. Benečiai *J. Paulikaitis*

V. I. Biskiai *K. S. Pivorai*

S. A. Gaideliai *J. M. Radzevičiai*

A. A. Laurinaičiai *P. M. Šiūliai*

V. P. Melnykai *J. M. Vaseriai*

J. M. Mockevičiai *J. N. Zakarai*

M. Normantienė *K. Z. Žebrauskai*

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

MOKYKLINĖS MUGĖS

Mokslo metų pradžioje Lietuvos miestuose rengiamos mokyklinės mugės. Pramoninių prekių valdybos viršininko K. Perkumo pranešimu, didmeninėse prekybos bazėse šiemet buvo sutelkta 17 milijonų rublių vertės mokyklinių prekių — uniformų berniukams ir mergaitėms, odinės ir guminės sportinės avalynės, rašymo reikmenų, kuprinių, portfelių. Pernai buvo skundžiamasi, kad negalima nusipirkti atskirai uniforminio švarko ar kelnių. Dabar krautuvės gavo įsakymą prekiauti atskirai švarkais ir kelnėmis. Esą buvo pasiūta net 57.000 kelnių. Pašalintas ir aplankų vadovėliams trūkumas. Juos parūpino Vilniaus plastmasinių dirbinių gamykla. K. Perkumas betgi prisipažino, kad vyresniųjų klasių moksleiviai negalės gauti pusstorių sąsiuvinių, turinčių 48 puslapius. Juos seniau gamino Kauno "Giedros" ofsetinės spaudos ir popieriaus fabrikas. Vėliau tokių sąsiuvinių gamyba buvo perduota Kauno J. Janonio popieriaus fabrikui, kuris tegali parūpinti 12 puslapių sąsiuvinius. Pusstorių sąsiuvinių, kuriuos taip mėgdavo vyresnieji moksleiviai, dabar niekas Lietuvoje negamina.

NAUJI VADOVĖLIAI

Vadovėlius bendrojo lavinimo mokykloms leidžia "Šviesos" leidykla. Jos vyriausio redaktoriaus pavaduotojo Adomo Subačiaus pranešimu, šiemetinis išleistų vadovėlių tiražas — 3,5 milijono egzempliorių. Jie visi jau išspausdinti ir laiku išsiųsti į mokyklas. Naujove laikytinas tradicinio elementoriaus suskaldymas į trijų knygų "A B C" seriją. Tikimasi, kad šis bandymas padės pirmokams geriau įsisavinti žinias, pasitarnaus estetiniam auklėjimui. Muzikos vadovėlių leidimą vidurinei mokyklai užbaigė VII klasei skirta paskutinoji knyga. Vyresnėms klasėms šiemet buvo išleisti nauji chemijos ir fizikos uždavinynai. Mokyklos su dėstomąja rusų kalba gavo naują lietuvių kalbos vadovėlį VII klasei. Kasmet plečiama vadovėlių serija profesiniam moksleivių orientavimui, gamybiniam jų mokymui. Šiemet ją papildė dvi knygos — "Žemės ūkio darbai", "Gyvulininkystės fermų mechanizacija ir elektrifikacija". Komunistiniam auklėjimui leidžiamas V. Lenino raštų rinkinys, knygos apie jo gyvenimą, naująją Sovietų Sąjungos konstituciją. Kasmet papildomos populiarios serijos "Žinių pasauly", "Gyvenimas ir kūryba", "Skaitom užsienio kalba" ir "Mokinio biblioteka". Pastaroji šiemet pradėta leisti ir rusų kalba, matyt, dėl padidėjusio pareikalavimo ar galbūt sustiprinto rusų kalbos dėstymo. Pasak A. Subačiaus, "Šviesos" leidykla stengiasi, kad vadovėliai atitiktų naujas mokymo programas. Dabar tokie leidiniai jau sudaro 85% visų vadovėlių. Dalis moksleivių juos galės naudoti kelerius metus, perimdami iš vyresniųjų draugų. Vadovėliai I, II, III ir V klasėms šiemet skiriami nemokamai, o ateityje vadovėliai bus nemokami visoms klasėms.

PRIE KAUNO MARIŲ

Tradicinė vandens ir oro sporto šventė kasmet surengiama prie Kauno marių. Oficialiai ji skiriama sovietiniam Kauno "išvadavimui". Šiemetinę šventę pradėjo motorinių valčių ir irkluotojų varžybos. Parašiutininkės iš dangaus augštybių nusileido į šventės dalyvių glaudžiai apsuptą mažą ratelį. Savo meną demonstravo sklandytojai, augštąjį pilotažą — lakūnai. Vienas parašiutininkas, prisikabinęs prie lėktuvo lynu, iššoko iš lėktuvo neatidarydamas parašiuto, kai buvo skrendama virš žiūrovų minios. Vėliau, pasiekus didesnį augštį, jis atsikabino ir laimingai nusileido žemėn.

NAUJA KOMETA

Šiame skyriuje jau buvo rašyta apie dviejų Vilniaus universiteto studentų atrastą naują kometą. Smulkesnių žinių pateikia Lietuvos Mokslų Akademijos fizikos instituto astrofizikos skyriaus vadovas prof. dr. Vytautas Straižys. Fizikos fakulteto studentai Kazimieras Černys ir Jovaras Petrauskas yra pirmieji vilniečiai astronomai, suradę naują dangaus kūną. Tai jiems pavyko liepos 31 d. vakarą su teleskopu laikiname stebėjimo bokšte Uzbekijoje, ant Maidanako kalno, kur statoma Lietuvos Mokslų Akademijos fizikos instituto astronominių stebėjimų bazė. Maidanako kalnas jai pasirinktas dėl beveik visada giedro ir skaidraus dangaus. Tarptautinės Astronomų Sąjungos astronominių atradimų biuras Cambridge, JAV, ši dangaus kūną pavadino Černio-Petrausko kometa. Vilniečių atradimą po 18 dienų patvirtino Šveicarijos astronomai, pasinaudami atradėjų nurodytom koordinatėm. Kometa greitai judėjo išilgai Berenikės Garbanų ir Skalikų žvaigždyno ribos, per parą nuskriedama maždaug vieną laipsnį. Astronomo B. Marsdeno apskaičiavimu Cambridge, Černio-Petrausko kometa skrieja paraboline orbita, pirmą kartą atsidūrusi centrinėje Saulės sistemos dalyje. Artimiausią Saulės orbitos tašką ji pasiekė birželio 22 d. ir dabar tolsta nuo Saulės ir Žemės. Šiuo metu ją jau skiria 250 milijonų mylių. Kometos galvos skersmuo — 30.000 km, o jos uodega erdvėje nutįsusi nemažiau kaip milijoną mylių. Pasak prof. dr. V. Straižio, K. Černys yra jau prityręs kometų ieškotojas, kuriam lig šiol pavyko atrasti keturias kometas ir 1975 m. novą. Tuos radinius betgi būdavo padarę ir kiti astronomai, pralenkdami K. Černį registracijoje. Už kometos atradimą specialius medalius K. Černiui ir J. Petrauskui yra pažadėjusi Sovietų Sąjungos Mokslo Akademija.

TAURAGĖS MARIOS

Tauragiškiai susilauks savo marių, turėsiančių apie 300 hektarų plotą. Joms bus panaudota dauba prie Balskų kaimo, Tyrelių miško proskynoje. Šešiolikos metrų užtvanka jon nukreips Jūros upės vandenis. Marių vandens ištekliai bus panaudoti naujo žuvininkystės ūkio tvenkiniams užpildyti. Jais taipgi bus drėkinamos trijų aplinkinių rajonų ūkių pievos ir ganyklos.

LIETUVIŠKOS VOVERUŠKOS

Iš Varėnos į Hamburgą išvyko sunkvežimis su 15 tonų voveruškų, išaugusių Varėnos ir Marcinkonių giriose. Pasirodo, šiemetinė vasara nepašykštėjo grybų, ypač voveruškų. Grybautojai dalį savo laimikio atiduoda supirkimo punktams, o iš jų grybai keliauja įvairiais adresais, pasiekdami net ir V. Vokietiją.

V. Kst.

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas TALKA

830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta.

Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda.

Nemokamas pilnas čekių patarnavimas.

Kapitalas — virš $14,000,000.

MOKAME UŽ:	
depozitus (P.C.A.)	4%
santaupas	10%
term. depozitus 1 m.	10%
term. depozitus 3 m.	10%
reg. pensijų fondo	10½%
IMAME UŽ:	
nekiln. turto pask.	13%
asmenines paskolas	14%

KELIONĖSI LIETUVĄ IR KITAS PASAULIO ŠALIS

Naujas lietuvių kelionių biuras

Simon's Travel Service

kviečia keliauti kartu!

Šv. Kalėdos ir Nauji Metai su giminėm.

Vilnius-Ryga 1980 m. gruodžio 22 d. iki 1981 sausio 5 d.

Kelionių ir viešnagės metu teikiama visapusiška pagalba, taip pat mūsų biuras sutvarko dokumentus, reikalingus iškvietimams vizitui.

Tel. 537-3060 arba **532-8772**

2385 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada M6P 1X2

(Kelionių biuro registracijos numeris — 1835961)

Simon's **TELEVISION**

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto **Tel. 532-8772**

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomojam, taisom, parduodam "ADMIRAL" ir kitų firmų televizijas bei "stereo" aparatus. Turime lietuviškų plokštelių ir suvenyrų.

Toronto atžalyniečiai, atlikę lietuvių tautinių šokių programą Kanados parodoje, kurią aplankė daug žmonių

Stovyklavom Kanados vakaruose

Praėjusią vasarą aš turėjau gerą progą nuvažiuoti į Kanados Lietuvių Jaunimo Stovyklą, kuri įvyko rugpjūčio 17-24 dienomis Oak Point, Manitoboje.

Po ilgos kelionės iš Ontario atsiradau stovyklavietėje. Senas, didelis, gražus namas stovėjo žalioje pievoje. Netoliese matėsi Manitobos ežero krantas, kur ganėsi arkliai.

Atvažiavo maždaug 30 stovyklautojų ir šeši vadovai iš įvairiausių Š. Amerikos miestų: nuo Edmontono iki Niujorko. Kaikurie stovyklautojai mokėjo kalbėti lietuviškai, o kiti tik suprato. Visdėlto visi susigyvenome kaip viena šeima.

Per savaitę dainavome, šokome tautinius šokius, kūrėm lietuvišką meną, susipažinome su "LKB Kronika" ir Lietuvos tautosaka. Man buvo truputį keista, nes aš buvau pripratus, kad lietuviškose stovyklose būtų kalbama tik lietuviškai, o čia buvo kalbama ir angliškai.

Susipažinus su stovyklautojais iš Vakarų Kanados, aš patyriau, kaip sunku jiems išlaikyti lietuvybę vakaruose. Aš žinojau, kad lietuvybės veiklos centras yra rytuose, bet aš maniau, kad nėra lietuvių vakaruose, o iš tikrųjų ten trūksta noro veikti. Visi entuziastiškai planavome, kaip pradėti stipresnę veiklą lietuvių jaunimo tarpe vakaruose. Manau, kad visi pamatysime pradžią stipresnės veiklos šiais metais. Dabar pastebėjau, kad nebuvau įvertinus stiprios mūsų veiklos rytuose.

Stovykla man labai patiko ir džiaugiuosi, kad galėjau dalyvauti. Vadovybė stengėsi supažindinti stovyklautojus su lietuviška kultūra. Jai tai labai gerai pasisekė. Daugumas stovyklautojų dalyvavo pirmą kartą stovykloje, ir manau, kad visi pasijuto esą lietuviai. Liko geri prisiminimai, ir tikiuosi, kad vėl pasimatysime sekančioje Kanados Lietuvių Jaunimo Sąjungos stovykloje Vakarų Kanadoje.

Rūta Kuraitė

PALM BEACH, FLORIDA

BALFo GEGUŽINĖ. Skyriaus valdyba ir šiais metais rengia gegužinę sutelkti lėšom, kurių yra reikalingi į vargą patekusieji lietuviai. Pasitaiko ir mūsų tautiečių, kurie sako, kad BALFo dienos atgyventos, kad nėra tokių vargšų, kuriuos reiktų šelpti. Taip, čia tokių nėra, bet, anot BALFo centro valdybos pirm. M. Rudienės, daug BALFas ir šiuo metu teikia pagalbos lietuviams, pabėgusiems iš okup. Lietuvos. Jie iš ten bėga su didžiausia rizika netekti viską, o kartais ir gyvybės. Laimingu būdu patekę į šį kraštą pirmiausia ir kreipiasi į BALFą, prašydami pagalbos. Tai, va, kodėl mes ir šiuo metu turime remti BALFą ir dalyvauti gegužinėje.

Rengėjai šį kartą pakeitė gegužinės vietą — nebereikės toli važiuoti visiems tiems, kurie bus atvykę š.m. spalio 5, sekmadienį, 2 v.p.p., į lietuviškas pamaldas Šv. Pauliaus katalikų šventovėje. Tuoj po pamaldų ten pat, parapijos kieme, ir prasidės šiemetinė BALFo gegužinė. Jei pasitaikytų lietus, gegužinė įvyks gražioje, didžiulėje parapijos salėje. Bus paruošti šilti lietuviški pietūs. Veiks baras su įvairiais gėrimais ir laimės šulinys. Valdyba nuoširdžiai kviečia visus lietuvius su savo draugais, pažįstamais ir kaimynais dalyvauti šioje gegužinėje.

Dabartiniu metu šio skyriaus valdybą sudaro: pirm. Vitas Biliūnas, sekret. dr. Kotryna Giniotienė ir ižd. Stasys Slabokas.

SOL. ONA BLANDYTĖ-JAMEIKIENĖ, nuolatinė šios LB apylinkės parengimų rėmėja, savo gražiu mezzo-soprano balsu atlieka puikius koncertus. Ji grįžo iš atostogų, kurias praleido Čikagoje, belankydama savo giminaičius ir draugus. Jos du vyresnieji sūnūs Vidas ir Aldis džiaugiasi turėję labai gražias ir įdomias atostogas Dainavos stovykloje, o jauniausias Gitas, 4 metų, su tėveliu Sauliumi saugojo namus.

DAIL. ANTANAS PETRIKONIS, keliaudamas su savo kūrinių parodomis per lietuvių kolonijas, daug savo paveikslų paaukojo ir Lietuvių Bendruomenei, o ir šios apylinkės parengimuose jo padovanoti paveikslai labai daug prisidėjo prie sėkmingo dovanų paskirstymo. Šiais metais jis intensyviai kuria paveikslus sekančiai parodai, kuri įvyks š.m. spalio 3, penktadienį, jo anksčiau gyventoje Čikagoje, Čiurlionio galerijoj, Jaunimo Centre, kartu su dr. Jono Šalnos šaknų skulptūromis.

DR. JONAS ŠALNA ir jo žmona sol. Janina, turėdami Juno Beach bendranamyje butą, dažnai atvyksta atostogų, dalyvauja šios apylinkės parengimuose ir juos paremia savo aukomis.

DAIL. RINGAILĖ ZOTVIENĖ ir jos dukra Andrėja grįžo iš atostogų. Dail. Ringailė jau kelis savo kūrybos paveikslus yra paaukojus šios apylinkės loterijoms. Šiuo metu dail. Ringailė kuria naujus paveikslus savo kūrinių parodai, kuri įvyks š.m. spalio 3 ir 4 d.d. Kultūros Židinyje, Brooklyne. Parodą globoja Lietuvių Katalikių Moterų Federacija.

JONAS JAKUBAUSKAS, veiklus šios apylinkės narys ir lietuvių kapų sekcijos pirmininkas, gavo iš okup. Lietuvos liūdną žinią, kad ten mirė jo mylima sesuo a.a. Salomėja Matulaitienė.

VERONIKA IR BRONIUS AUŠROTAI, veiklūs šios apylinkės nariai (Veronika dar ir Lietuvių Fondo sekcijos pirmininkė), grįžo iš atostogų.

JADVYGA JOKŪBAITIENĖ, APOLONIJA PAŽĖRIENĖ ir **LINA SLABOKIENĖ,** veiklios apylinkės narės, buvo išvykusios į Klevelandą, į Ados Jasinevičiūtės ir Augustino Stungio sutuoktuves.

ALFONSAS PILIPAVIČIUS, apylinkės valdybos sekretorius, ir Albina Pilipavičienė, Lietuvos Dukterų, Juno Beach skyriaus pirmininkė ir aktyvi apylinkės narė, išvyko atostogų į Kanadą. Jos pareigas eina skyriaus vicepirm. R. Zotovienė.

DR. KOTRYNA GINIOTIENĖ, apylinkės valdybos vicepirmininkė, buvo išvykus atostogų į Kanadą, kur gyvena jos giminės.

LB KRAŠTO VALDYBOS PIRM. VYTAUTAS KUTKUS ir švietimo tarybos pirm. Jonas Kavaliūnas bendraraščiu kreipėsi ir į šios apylinkės lietuvius tėvus, turinčius mokyklinio amžiaus vaikų, kviesdami juos leisti į lituanistines mokyklas, o vietose, kur nėra tokios mokyklos, juos mokyti lituanistinių dalykų korespondenciniu būdu. Loreta Gincaitė, Vidas ir Aldis Jameikiai, Tomas Valatka jau mokosi šiuo korespondenciniu būdu. Čia kol kas nėra lietuviškos mokyklos.

Visi suinteresuoti šiuo reikalu prašomi kreiptis į šios apylinkės valdybą, kuri nemokamai parūpins vadovėlius ir kitas priemones.

LB FLORIDOS APYGARDOS pirm. Kazys Gimžauskas š.m. rugpjūčio 25 d. raštu pranešė, kad š.m. lapkričio 6 d. St. Petersburge šaukia LB Floridos apygardos atstovų suvažiavimą. Prašo į suvažiavimą atsiųsti šios apylinkės atstovus. Kas sutiktų būti tokiu atstovu, prašom pranešti apylinkės valdybai.

DABARTINĖS APYLINKĖS VALDYBA: einąs pirm. pareigas Povilas Mikšys, vicepirm. dr. Kotryna Giniotienė, Julija Staškūnaitė, Antanas Ščiuka, sekr. Alfonsas Pilipavičius ir ižd. Linas Staškūnas.

P. Mikšys

St. Catharines, Ont.

KLVS "RAMOVĖS" skyrius ruošiasi paminėti Lietuvos kariuomenės šventę lapkričio 8 d., 6.30 v.v. Slovakų salėje, Page ir Welland gatvių sankryžoje. Programą atliks Hamiltono Aušros Vartų parapijos choras, vadovaujamas Darijos Deksnytės-Powell.

(Nukelta į 7-tą psl.)

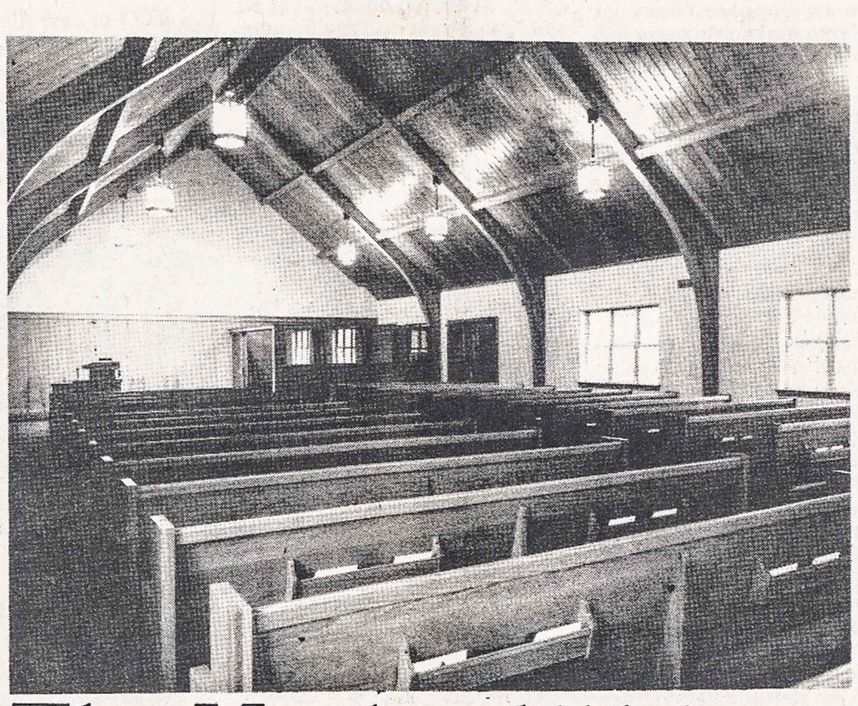

The Marlatt *laidotuvių namai ir koplyčia*

The J. B. MARLATT Funeral Home, Ltd. 615 Main Street East (East of Sanford) **Telefonas: 528-6303** HAMILTON, Ontario

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIŲ studijų ir poilsio savaitė, 24-toji iš eilės, buvo surengta rugpjūčio 10-17 d.d. Dainavoje. Jos darbovietėje netrūko paskaitų bei pranešimų. Su K. Donelaičiu bei jo 200 metų mirties sukaktimi supažindino A. Bagdonas, apie velionies J. Brazaičio paskutines gyvenimo dienas kalbėjo kun. V. Dabušis, apie jo darbus — dr. J. Girnius. Skaidrėmis buvo parodyta vaizdu iš Lietuvos partizanų gyvenimo. LB kultūros tarybos veiklą nagrinėjo V. Mariūnas, lietuvių veiklą mažesnėse kolonijose — J. Malskis. Vakaronėje perskaitytas stovyklos laikraštėlis "Gandonešis", pasiklausyta jaunimo dainų. Pranešimą apie pasiruošimus Madrido konferencijai padarė dr. K. Ambrozaitis, apie socialinius lietuvių reikalus — dr. A. Butkus, dr. R. Kulienė ir J. Šoliūnas. Jie pasisakė už vyresnio amžiaus lietuvių suregistravimą, pastangas gauti jiems finansinę paramą, steigti lietuviškas sodybas. JAV LB užsibrėžtų darbų gaires nušvietė krašto valdybos pirm. inž. V. Kutkus. Apie tikrąją būklę sovietų okupuotoje Lietuvoje vaizdą padėjo susidaryti keturių merginų pasikalbėjimas: Rasos Narutytės, Danos Račiūnaitės su neseniai iš Lietuvos išleistomis Dana Juodvalkyte ir Laura Vaičekauskaite. V. Volertas skaitė paskaitą "Rūpestis ateitimi", latvis žurnalistas E. Sveilis, buvęs korespondentas Maskvoj, pasakojo apie savo akimis matytą Sovietų S-gos gyvenimą. Savaitę užsklendė jaunosios sol. V. Polikaitytės koncertas, A. Kairio humoreska "Statutas", keli A. Bagdono lietuviškai ir žemaitiškai perskaityti eilėraščiai. Savaitei vadovavo LFB centro valdybos pirm. J. Ardys.

PRANCIŠKONŲ ŠV. KAZIMIERO PROVINCIJĄ Lietuvoje išardė ją okupavusi Sovietų Sąjunga. Pokaryje pranciškonai buvo išblaškyti po visą pasaulį. Juos vėl sujungė prieš 36 metus Greene, Me., kaimelyje kun. Justino Vaškio, OFM, įsteigtas pirmasis lietuvių pranciškonų vienuolynas JAV. Jam taipgi teko būti pirmuoju lietuvių pranciškonų provincijolu. Iš šio vienuolyno išaugo kiti lietuvių pranciškonų centrai JAV ir Kanadoje. Pirmojo vienuolyno pastatai buvo parduoti Portlando vyskupijai. Rugpjūčio 10 d. prie jų buvo pakabinta bronzinė paminklinė plokštė su atitinkamu įrašu. Ją parūpino šv. Pranciškaus mylėtojai, pašventino Sabattus parapijos klebonas kun. M. Chouinard. Iškilmėje dalyvavo ir pats kun. J. Vaškys, OFM, dabartinis Šv. Jurgio parapijos klebonas ir pranciškonų vienuolyno viršininkas Ročesteryje. Jis laikė Mišias buvusio vienuolyno koplyčioje, supažindino dalyvius su lietuvių pranciškonų kūrimosi aplinkybėmis, dėkojo jų geradariams.

Brazilija

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS tarybos ir valdybos posėdis įvyko rugpjūčio 8 d. Sao Paulo mieste, Šv. Kazimiero parapijos patalpose. Jame dalyvavo ir viešnia iš JAV Daina Kojelytė, priklausanti PLB valdybai. BLB valdybos pirm. J. Tatarūnas jai padėkojo už jau antrus metus atliktą vadovavimą Brazilijos lietuvių jaunimo stovykloms. Savo padėkoje jis prisiminė ir stovykloje dirbusią Sigitą Lenkauskaitę, tuo metu jau išvykusią Venecuelon vadovauti dar vienai lietuvių jaunimo stovyklai. D. Kojelytė savaitraščiui "Mūsų Lietuva" atvežė finansinę tūkstančio dolerių paramą iš PLB valdybos. Ji buvo skirta sumažinti išlaidom, kurios buvo pasidarytos su ofseto mašinos įsigijimu. Atvežtą dovaną D. Kojelytė pirmiausia įteikė BL Bendruomenės valdybos pirm. J. Tatarūnui, o jis ją perdavė savaitraščio administratoriui kun. St. Šileikai, SDB. Išleistuves D. Kojelytei V. Zelinos parapijos klebonijoje surengė klebonas kun. J. Šeškevičius. Dalyvių eilėse buvo BLB valdybos pirm. J. Tatarūnas, buvęs pirm. A. Saldys, BL Jaunimo Sąjungos pirm. inž. A. Valavičius su valdybos nariais, Šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. P. Gavėnas, SDB, ir keli ateitininkų veikėjai.

BRAZILIJOS LIETUVIŲ SĄJUNGA Sao Paulo mieste, Dr. V. Kudirkos rūmuose, rugpjūčio 22 d. surengė sutiktuves nemuniečiams, grįžusiems iš tautinių šokių šventės Čikagoje. Grupės vadovas J. Lukoševičius rodė parsivežtas skaidres iš "Nemuno" kelionės po Š. Ameriką. Jis taipgi apgailestavo, kad nepavyko šokių šventėje daryti filmai, bet tikimasi gauti tos šventės vaizdajuostę televizijai. Po to "Nemuno" šokėjai papasakojo savo įspūdžius. Jie taipgi džiaugėsi, kad jiem kelionėje daug padėjo intensyvus A. D. Petraičio lietuvių kalbos kursas. Tad dabar dar intensyviau žada mokytis lietuvių kalbos. Rugpjūčio 30 d. "Nemunas" turėjo sėkmingą pasirodymą Taubatės mieste.

Australija

ADELAIDĖS MIESTAS šiemet švenčia savo įsikūrimo 140 metų sukaktį. Šia proga specialų pokylį surengė jo burmistras. Iš visų etninių grupių jin buvo pakviesti tik baltiečių atstovai. Lietuviams atstovavo ALB apylinkės valdybos pirm. Č. Zamoiskis su žmona, pasipuošusia tautiniais drabužiais. Jiedu buvo supažindinti su gubernatorium, turėjo progą pakalbėti apie Lietuvą. Daug dalyvavusių moterų susidomėjo p. Zamoiskienės tautiniais drabužiais, o tuo pačiu ir Lietuva.

MUZ. MEČYS KYMANTAS, ilgametis Geelongo lietuvių choro vadovas, rugpjūčio 9 d. sulaukė 60 metų amžiaus. Jis yra iš Jonavos kilęs mokytojas, gabus muzikai, grojantis smuiku, akordeonu, pianinu ir netgi komponuojantis dainas. Geelonge dirba nuo pat šios lietuvių kolonijos Viktorijoje įsisteigimo. Jis buvo įsijungęs į savaitgalio mokyklą, skaitė paskaitas minėjimuose, dainavo chore, kol pagaliau pats perėmė jo vadovybę. Šešiasdešimtmečio proga pagerbtuves muz. M. Kymantui liepos 27 d. Lietuvių Namuose surengė choro nariai, vaišes — choristės. Sukaktuvininkui sugiedota "Ilgiausių metų", įteiktas visų choristų pasirašytas choro nuotraukų albumas. ALB Geelongo apylinkės vardu muz. M. Kymantą sveikino V. Stuikevičius, sportininkų — K. Starinskas.

LIETUVIŲ KLUBAS Sydnėjuje gyvenančius tautiečius rugpjūčio 16 d. pakvietė į lietuvišką "kermošių", kuris buvo skirtingas nuo Kaziuko mugių. Nors jame buvo lietuviškų riestainių bei kitų skanėstų, pagrindinis dėmesys teko "Sūkurio" jaunimui, kuris šoko tautinius šokius, į juos ir į dainas įtraukdamas visus dalyvius.

IMIGRACIJOS IR ETNINIŲ REIKALŲ min. Alan Wood rugpjūčio 7 d. raštu Balį Stankūnavičių įtraukė nariu į Viktorijos valstijos patariamąją etninę tarybą. Šios pareigos yra numatytos dvejų metų laikotarpiui.

Britanija

LONDONO LIETUVIŲ NAMUOSE lankėsi viešnia iš Australijos — melburnietė dr. Elvyra Petrikaitė-Šurnienė, dalyvavusi pasauliniame patologų suvažiavime Londone. Jame buvo svarstomas ankstyvas vėžio ligos susekimas bei sėkmingas jo gydymas. Ji taipgi buvo dalyvavusi gydytojų suvažiavime Briuselyje ir iš Londono išvyko į dar vieną suvažiavimą Paryžiuje.

ILGESNĮ LAIKĄ LONDONE VIEŠĖJO kalifornietis prof. dr. F. Palubinskas su šeima, turintis atostogas ir vykstantis laikinai padirbėti Helsinkio universitete. Svečiai iš Kalifornijos domėjosi Lietuvių Sodyba, lietuviškomis Londono institucijomis.

Švedija

ŠVEDIJOJE VIS DAŽNIAU SUDAROMA PROGA etninių grupių talentams koncertuoti per radiją ir televiziją. Š.m. birželio pabaigoje parindiniai radijo siųstuvai iš Goeteborgo transliavo tarptautinę muzikos ir dainų programą "Cafe Cosmopolite". Vėliau ji netgi buvo pakartota. Toje programoje dalyvavo Goeteborge gyvenantys ispanai, jugoslavai, suomiai, turkai, afrikiečiai ir lietuvis Robertas Binderis. Jis yra gimęs Rygoje, ten lankęs lietuvių gimnaziją, prieš pat II D. karo pabaigą laiveliu iš Liepojos atvykęs Švedijon. Pradžioje dirbo įvairius darbus, o vėliau susidomėjo muzika, ypač lūpinėmis armonikėlėmis. Buvo netgi atidaręs privačią lūpinių armonikėlių mokyklą, suorganizavęs savo orkestrėlį. Po vieno koncerto švedų spauda R. Binderį pavadino lūpinių armonikėlių karaliumi. Šiuo metu dirba muzikos mokytoju pagrindinės Goeteborgo mokyklos augštesnėse klasėse. "Cafe Cosmopolite" koncerte R. Binderis lūpine armonikėle atliko C. Saint-Saenso "Gulbę" ir J. Naujalio dainą "Kur bėga Šešupė", sukurtą Maironio tekstu. Į koncertus galėtų įtraukti ir daugiau lietuviškų dainų, bet jam trūksta jų gaidų. "Europos Lietuvio" teigimu, R. Binderis būtų labai dėkingas, jeigu jam kas tokių gaidų atsiųstų per "Europos Lietuvį" (2 Ladbroke Gardens, London W11 2PT, Britain).

Vokietija

ŠV. ULRICHO VOKIEČIŲ PARAPIJOJE klebonaujantis kun. Antanas Bunga rugpjūčio 23-24 d.d. surengė savo parapijos maldininkų kelionę į dvi Šveicarijos šventoves Einsiedelne ir Sachselne. Pirmoji yra pagarsėjusi stebuklinguoju Dievo Motinos paveikslu, o antrąją yra išgarsinęs XV š. gyvenęs šventuoju paskelbtas brolis Klaus, šveicaras atsiskyrėlis. Abiejose šventovėse Mišias koncelebravo kardinolas Antonio Samore, lietuvių bičiulis iš Romos, ir V. Europos lietuvių vysk. Antanas Deksnys. Buvo melstasi už persekiojamus tikinčiuosius, ypač sovietų okupuotoje Lietuvoje. Į Sachselną iš Berno buvo atvykęs Lietuvos diplomatinės tarnybos narys dr. Albertas Gerutis. Pietų metu jis pasveikino maldininkus Šveicarijos lietuvių vardu, padėkojo kardinolui A. Samorei už jo ilgametį bei nuolatinį rūpestį lietuvių tauta. Dr. A. Gerutis priminė, kad kardinolas A. Samore 1932-38 m. yra dirbęs Vatikano nunciatūroje Kaune, prašė jį ir toliau neužmiršti Lietuvos bei lietuvių. Grįždamas Romon, kardinolas A. Samore aplankė Šv. Kryžiaus seselių vienuolyną Ingenbohlyje, kur dar ir šiandien tebėra kelios lietuvaitės. Šia proga prisimintina, kad XX š. pradžioje vienuolių pašaukimui Ingenbohlyje ruošėsi kelios lietuvaitės, vėliau išvykusios į JAV. Ten jos 1907 m. įsteigė Šv. Kazimiero vienuoliją, kurios narės sėkmingai darbavosi nepriklausomoje Lietuvoje ir dabar darbuojasi išeivijoje.

Solistai repetuoja naują muzikinę dramą "Čičinskas", kurio autorius — A Kairys, kompozitorius — A. Jurgutis. Veikalas bus statomas šį rudenį Čikagoje, Toronte ir kitur. Iš kairės: V. PAULIONIS, R. STRIMAITIS ir V. LIORENTAS. Veikalą stato "Dainavos" ansamblis

Nuotr. V. Jasinevičiaus

Dievo mirtis ar Vakarų žlugimas?

FELIKSAS JUCEVIČIUS

1. DABARTIES BŪKLĖ

Dabartinė Vakarų civilizacijos būklė negali neatkreipti mūsų dėmesio. Kaip nuo Kinijos civilizacijos negalime atskirti konfucianizmo, Indijos civilizacijos — induizmo, taip nuo Vakarų civilizacijos — krikščionybės. Kad Vakarų likimas siejasi su krikščionybe, tai byloja kiekvienas jos istorijos puslapis.

Mūsų gyvenimas sukasi lyg ant dviejų polių — asmeninio ir bendruomeninio. Savo kūnu, gyvenimo būdu, mintimis ir savo jausmais, nerimu, vienišumo patirtimi bei tikrovės supratimu esame lyg izoliuotos būtybės, paskiri individai, bet kartu esame platesnės bendruomenės nariai bei socialinės būtybės. Mes atliekame tam tikrus socialinius vaidmenis, kurie verčia mus mąstyti, jausti ir veikti pagal taisykles ir normas tos bendruomenės, kuriai priklausome. Ir taip visos bendruomenės patirtis yra mūsų patirtis. Ar anglų poetas John Donne nesako, kad joks žmogus nėra sala, uždara savyje, o kontinento dalis, žemės ataraiža? Mūsų gyvenimui daro įtakos ne tik mūsų asmeniniai įsitikinimai, mūsų norai ir nenorai, bet taip pat visa ta aplinkinė atmosfera, kuri mus supa.

Nėra abejonės, kad šiuolaikinės Vakarų nuotaikos t u r i mums daugiau įtakos, negu mūsų jaunystės svajonės. Mes nė nenutuokiame kartais, kaip esame blaškomi vakarietiškų vėjų. Kartą jauna motina klausė kunigą patarimo, ką jai reikia daryti su dviem išdykusiais vaikais. Išklausęs jos, kunigas paklausė, ar kartais ne televizija daro jiems blogą įtaką. "Kaip ji jiems nedarys, jeigu ji ir man daro", atsakė ji.

Iš tikrųjų, televizija yra vienas tų kanalų, kuriuo sruvena nuo ryto iki vėlyvos nakties Vakarų gyvenimas į mūsų šeimos židinius. Ar tai nereiškia, kad domėtis Vakarų likimu nėra akademinis, o labai praktiškas klausimas?

Tačiau reikia pasakyti, jog nėra taip lengva nustatyti vakarietiškojo gyvenimo diagnozę. Su Vakarais yra kažkas panašaus kaip su tuo žmogumi, kuris tikrinosi sveikatą pas penkis gydytojus ir kuriam visi penki nurodė kitą ligą. Jis gal iš tikrųjų turėjo penkias ligas, o galėjo būti ir taip, jog nurodytos penkios ligos buvo vienas ir tas pats negalavimas.

2. SVAJOTOJAI IR STEBĖTOJAI

Nuo apšvietos laikų kaip apie istoriją apskritai, taip ir apie Vakarų likimą įsivyravo dvi skirtingos nuomonės: viena jų buvo skubotai susidaryta ir labai garsiai su patosu pareikšta, o antra nuomonė buvo atsargiai ir palaipsniui formuluota. Tuos, kurie atstovauja pirmąjai nuomonei, vadinu čia **svajotojais**, o antrosios nuomonės reiškėjus vadinu **stebėtojais.**

Visiems svajotojams yra vienas būdingas bruožas — jie žiūri į gyvenimą ir istoriją pro ružavus akinius. Kalbėdami jų terminais, galime sakyti, kad istorija nėra mirties meditacija, o angažavimasis. Jie nebėga nuo jos, bet solidarizuojasi su ja. Jie nori kurti istoriją, kad paliktų randą joje. Jie sudeda jon savo viltį. Jų tikslas, anot Kudirkos, neiti "i kapą be likusio ženklo, kad žmogumi buvęs". Aišku, kartais jis suabejoja jos prasme, nes ji pasirodo jiems absurdiška. Bet visdėlto jie supranta istoriją kaip didžiąją žmogiškąją avantiūrą, kaip amžiais išsisakantį žmonijos tapsmą, apimantį praeitį, dabarti ir ateitį, bet ignoruojantį mirtį ir nebūtį.

Tai, kas patraukia jų žvilgsnį į istoriją, nėra nei archeologinis smalsumas, nei aistra rinkti praeities vaizdų kolekcijas, o noras besąlyginai pasisakyti už gyvenimą. Jiems prie širdies istorija, nes jų širdis siejasi su amžinąja žmonijos odisėja. Šiuo atžvilgiu jie panašūs į tą kortų lošiką, kuriam svarbu tik lošti, o pralošimas tai ne jo, o rytojaus dalykas, nors tas rytojus reiškia kartais visai prasilošus grįžti namo.

Kaip svajotojai susidarė šią istorijos sampratą, tai kita istorija. Kai jie pradėjo vis labiau ir labiau kreipti savo žvilgsnį žemėn, tai anapus, antgamtė bei amžinybė lyg dingo jiems iš akių. Užuot mąstę **sub specie aeternitatis**, t. y. belaikio absoliuto kategorijomis, jie pradėjo suvokti istoriją **sub specie temporis**, t. y. laiko tėkmėje. Gi vyksmas laike yra ne kas kita, kaip žmonijos istorijos kelias, savos rūšies įvykių seka su praeities našta ir tuščiu ateities krepšiu.

Reikia taip pat nepamiršti, kad šis jų galvojimas buvo stipriame tapsmo idėjos poveikyje. Apie visatos tapsmą kalbėjo jiems kosmologija, skaičiuojanti milijonais šviesmečių. Biologija nurodė jiems tapsmą, apimantį šimtų šimtus ir tūkstančių tūkstančius amžių. Ši tapsmo mintis pamažu įsipilietino ir kitose pažinimo plotmėse.

Tai įgavo originalią išraišką Hegelio istorijos interpretacijoje. Sekdami jį, marksistai ir egzistencialistai aiškino taip pat žmonijos istorijos dramą tapsmo kategorijomis. Tai neliko be atgarsio ir literatūroje, ypač kai turime prieš akis Marcel Proustą, kuris gvildeno nerimo brandu olį iš tragiškos tėkmės lukšto.

Visame tame galvojime nebūtų nieko blogo, jei laiko suabsoliutinimo blogis būtų buvęs išvengtas. Deja, kaip tik to ir nepavyko išvengti mūsų svajotojams. Šiuo atžvilgiu jie panašūs į prieškrikščioniškąjį žmogų, kuris buvo sudievinęs laiką. Ar **Kronos** nepriklausė graikiškajam panteonui?

Atsisakę **sub specie aeternitatis** kategorijų ir vadovaudamiesi tapsmo idėja, svajotojai absoliutino ir laiką, ir istoriją, ir patį žmogų. Kaip kadaise Protagorui, taip ir svajotojams žmogus tapo visų dalykų matu; ne Dievą, o žmogų pastatė žmonijos gyvenimo centre, ir ne Kūrėją, o kūrinį garbino vienos ar kitos rūšies smilkalais.

Jiems žmogaus protas buvo vienintelis žinojimo šaltinis, ir to žinojimo pagalba jie tikėjosi transformuoti aplinkos sąlygas bei sukurti turtingesnę, labiau rafinuotą ir harmoningesnę civilizaciją. Kurdama tobulesnę civilizaciją, žmonija turėjo labiau auklėtis, tobulėti, laisvėti ir sąmonėti humanistine prasme.

Dar buvo svajotojų, tikinčių istorijos dėsniais. Kai bus atrasti tie dėsniai, tai juos bus galima pritaikyti praktiškai, t. y. žmonijos gyvenimas galės būti kreipiamas taikos ir gerovės link. Aišku, svajotojų atsikreipimas į laiką ir istoriją, jų humanistiniai sapnai, jų vaikiškas tikėjimas pažanga neatrodytų taip patetiški, jei žmonijos ir jų nebūtų staiga užgriuvę vienas po kito sukrečiantys įvykiai.

Jei istorija yra tik žmonijos avantiūra laike, tai ji iš tikrųjų pasirodė labai abejotinos vertės: ji rodo ne tiek logikos, kiek tragikos. Ji yra nuplieksta ne rojinėmis prošvaistėmis, o pragariškomis liepsnomis. Užuot tapusi suabsoliutinto laiko fone nesibaigiančio progreso bei žemiškojo rojaus spektakliu, mūsų amžiaus istorija tapo skausmingiausių konvulsijų ir šiurpiausių katastrofų teatru. Juk žmogiškoji avantiūra XX amžiuje pasireiškė revoliucijomis, pasauliniais karais, imperijų griuvimais, koncentracijų stovyklomis, krematoriumais, geležinėmis uždangomis, Berlyno sienomis, masiniais žmonių bėgimais, kaip barbarų kraustymosi laikais.

Nors mokslo ir technikos pagalba žmonija sugebėjo užsitikrinti patogesnį gyvenimą, bet kartu ji apnuodijo savo aplinką kaip niekada prieš tai: miestai skęsta gazolino rūkuose, ežerai, upės ir net jūros užteršti nuodingiausiomis atmatomis, o virš galvų pakibo atominės bombos, kaip Damoklo kardas. Tas žmogus, kurį svajotojai laikė visų dalykų matu, tikrai nesukūrė augštesnės civilizacijos humanistine prasme.

Bet Vakarų pasaulyje, taip pat nuo apšvietos laikų, o gal net jau nuo renesanso, susiduriame su kitais asmenimis, kritiškiau žvelgiančiais į istoriją ir blaiviau suvokiančiais jos dinamiką, su mąstančio tipo žmonėmis, kuriuos vadinu čia stebėtojais. Jų pažiūros į laiką, istoriją ir patį žmogų neignoruoja žmogiškosios avantiūros tamsybių, kaprizų ir piktybių. Jie žino, kad žmonija ne tik progresuoja, bet dažnai ir regresuoja. Jie laiko neginčytinu dalyku civilizacijų mirtingumą. Jie prileidžia, kad jų žlugimas, ypač mūsosios, gali įgauti apokaliptines dimensijas.

Jie neturi iliuzijų apie žmogų: nors jis ieško tiesos, bet randa tik netikrumą ir abejonę, trokšta laimės, bet nuolatos jį vargina ligos, nelaimės, mėgina įsikibti visomis keturiomis į gyvenimą, bet jo gyvenimas kabo iš tikrųjų ant mirties kablio. Kaikurie stebėtojai, ypač tie, kuriems svetima krikščioniškoji viltis, eina dar toliau: jie rimtai suabejoja žmonijos istorijos ir žmogiškojo gyvenimo prasme, net pradeda skelbti visatos atsitiktinumą, vertybių dviprasmiškumą ir žmogaus neracionalumą.

Nevienas norėtų galbūt dabar žinoti, kas yra tie svajotojai ir kas stebėtojai. Būtų neįmanoma ir tikrai netikslu juos minėti pavardėmis, nes nė vienas nėra vien tik svajotojas ar vien tik stebėtojas. Visi žmonės yra iš dalies svajotojai ir iš dalies stebėtojai. Kiekviename mūsų slypi ir stebėjimo, ir svajinguma pradas. Visi linkstame žvelgti į laiką, istoriją ir žmogų kartais svajotojo, kartais stebėtojo akimis. Kad taip yra iš tikrųjų, niekas iškalbingiau nebyloja, kaip mūsų laikysena: ar mes negyvename taip, lyg kad niekada nemirtume?

(Bus daugiau)

Rusu pavadintas lietuvis

Kvebeko dienraščio bendradarbio pokalbis su aktoriumi Donatu Banioniu

Kvebeko dienraštis "Le Soleil" š. m. rugpjūčio 23 d. laidoje išspausdino Louis-Guy Lemieux pokalbį su okupuotos Lietuvos aktoriumi D. Banioniu, atvykusiu į Kvebeko miestą dalyvauti sovietinių filmų savaitėje. Vienur jis vadinamas sovietiniu aktoriumi, o kitur tekste ir po nuotrauka — tiesiai rusu. Esą jis atlieka filmuose kaikuriuos vaidmenis. P v z. "Kentaurų" filme atlieka Čilės prezidento Allendės vaidmenį. Filmas esąs režisuotas "Vitautas Jalakavivius" (Vytauto Žalakevičiaus, Red.), kuris taip pat laikomas rusu, kaip matyti iš viso konteksto.

Kadangi D. Banionis nekalba prancūziškai, pokalbyje su minėto dienraščio bendradarbiu vertėjavo generalinis Sov. Sąjungos konsulas Montrealyje Alexandre Yereskovsky.

— Kaip tapote pirmaeiliu savo krašto aktoriumi? — paklausė kvebekietis.

— Mano gyvenimas buvo ypatingas, — aiškino D. Banionis. — Esu gimęs Brazilijoje, kur mano tėvas buvo emigravęs, 1924 m. Buvau penkerių metų, kai mano tėvas buvo ištremtas už karingą veiklą Brazilijos komunistų partijos eilėse. Mes važiavome į Sov. Sąjungą per Prancūziją. Vėliau savo amatą pamėgau per tokius teatro žmones, kaip Charles Dullin ir Louis Jouvet. Teatro meną studijavau Panevėžyje, mažame Lietuvos miestelyje, kur pirmą kartą užlipau ant scenos. Be to, ir dabar tebegyvenu bei dirbu dažniausiai Lietuvoje. Žinoma, išvykos bei filmai verčia mane daug keliauti.

Į korespondento klausimą, kokius vaidmenis yra atlikęs, D. Banionis suminėjo jų visą eilę. Vakaruose jis esąs labiausiai žinomas iš filmo "Soliaris", kurį režisavo A. Tarkovskis. Šis filmas turėjęs didelį pasisekimą Cannes filmų festivalyje (Prancūzijoje). Jo mėgstamas vaidmuo esąs filme "Niekas nenorėjo mirti" — už jį laimėjęs premiją Karlovy Vary festivalyje (Čekoslovakijoje). Kiti pažymėtini D. Banionio vaidmenys filmuose: "Už durų", "Pirklio mirtis", "Pakeltos velėnos", "Fizikai", "Kentaurai".

— Esate gavęs augščiausius žymenis savo profesijoje. Ar esate laikomas žvaigžde savo krašte? — paklausė korespondentas.

— Ne, — atsakė D. Banionis. — Sov. Sąjungoje žvaigždės neegzistuoja. Rusų kalboje nėra nė tokio žodžio. Man svarbiausias dalykas — kad atliekamasis vaidmuo būtų įdomus; nesvarbu filmo ar veikalo žanras. Aš atlieku tiek komiškus, tiek draminius vaidmenis. Esu gerai žinomas dėlto, kad rusai gausiai lanko kino teatrus. Dideliuose miestuose, kaip Maskva, Leningradas, kiekvienas suaugęs žmogus eina į kino teatrą vidutiniškai 25 kartus į metus. O kino teatrų yra daugybė.

— K u r i kinematografija Jums labiausiai patinka ir kurį aktorių labiausiai vertinate?

— Amerikiečių, — atsakė D. Banionis. — Labiausiai vertinu aktorių Jack Nicholson, ypač už jo vaidmenį filme "Skrydis virš gegutės lizdo". Amerikiečių kinematografija turi daug priemonių, gerų aktorių, galimybių, kurias moka panaudoti.

Kaikurie filmai

Išklausęs D. Banionio atsakymo, Kvebeko korespondentas giriamai rašo apie filmą "Siberiada". Jame vaizduojamas rusų šeimos gyvenimas ir įtemptas naftos jieškojimas, kuris baigiasi sėkme. Kvebekietis neranda jame propagandinio atspalvio, tik peikia nereikalingą karo scenų įterpimą, kurios be reikalo prailgina filmą (210 minučių), ir naivią pabaigą. Joje visi filmo veikėjai suvažiuoja į Maskvą ir sveikina jo atstovą.

Atskirą pastraipą kvebekietis paskyrė filmui "Kentaurai", kuriame pagrindinį Čilės prezidento Allendės vaidmenį atliko D. Banionis, o tekstą parašė ir režisavo "Vitautas Jalakavicius" (Žalakevičius, Red.) Jame vaizduojamas prezidento nužudymas ir po to sekusi "priespauda". Kvebekietis korespondentas priduria: "Rusų aktorius Donatas Banionis, kuris atlieka Allendės vaidmenį, mansakė šią savaitę stengęsis kiek galint būti daugiau panašus fiziškai į nužudytąjį prezidentą, kad niekas neabejotų, jog čia vyksta Čilės drama. Režisorius, 'Jalakavicius' (Žalakevičius, Red.) yra pagarsėjęs savo filmu "Tas saldus žodis laisvė" (1973), kuris vaizduoja revoliucines kovas P. Amerikoje".

Prie čia minimo rašinio pridėtos dvi nuotraukos — viena iš filmo "Siberiada", kita — iš "Kentaurų".

Pastabos

Perskaičius minėtą straipsnį — pokalbį, norėtųsi džiaugtis, kad lietuvis pasiekė tarptautinių laimėjimų. Deja, vietoje džiaugsmo ateina liūdesys. Visų pirma D. Banionis pateikiamas Kvebeko prancūzų skaitytojams kaip rusas. Net nė pats aktorius, atsakydamas į korespondento klausimus, nepasisako esąs lietuvis. Pastaba, kad dirba daugiausia Lietuvoje, nereiškia, kad jis yra lietuvis. Juk Lietuvoje dirba ir daug rusų. Žinoma, laikraščio korespondentas menkai orientuojasi tautiniuose klausimuose, bet abu pokalbininkai — D. Banionis ir jo vertėjas rusas sudarė labai jau sovietiškai rusišką atmosferą. Tuo būdu visi žymiojo aktoriaus nuopelnai teko rusams.

Prie šios klaidos prisidėjo kita, būtent, sumaišymas datų. Pagal "Le Soleil" korespondentą išeina, kad D. Banionis yra gimęs Brazilijoje, ten gyvenęs penkerius metus iki tėvo ištrėmimo. Bet tai netiesa — visos lietuviškos enciklopedijos nurodo, kad Donatas Banionis yra gimęs Kaune 1924 m. balandžio 28 d. Kaip matyti iš sovietinių enciklopedijų, jo tėvas Juozas gyveno Brazilijoje 1929-31 m. ir buvo ištremtas į Lietuvą už komunistinę veiklą. Kad tai jo tėvas, matyti ir iš enciklopedijose aprašytos jo veiklos. Pasak jų, Juozas Banionis buvo komunistų veikėjas, revoliucinio judėjimo dalyvis nuo 1905 m., Lietuvos kompartijos narys nuo 1918 m., Sov. Sąjungos kompartijos narys nuo 1947 m. Už komunistinę veiklą nepriklausomoje Lietuvoje kalintas 1919 m. Brazilijoje taip pat kalintas ir pagaliau ištremtas.

Donatas Banionis taip pat yra Sov. Sąjungos kompartijos narys nuo 1960 m. Galbūt jo lietuviškumas, nežiūrint partinės priklausomybės, yra ryškus okupuotoje Lietuvoje, bet jo pasirodymas užsieniuose lietuviškumui nepasitarnauja. **Sk.**

Solistės debiutas Dainavoje

AL. GIMANTAS

Kasmetinės Lietuvių Fronto Bičiulių studijų ir poilsio dienos paprastai baigiamos kultūrinio pobūdžio r e n g i n i u. Ir šiais metais, 24-ąjį kartą, Dainavos stovyklavietėje rugpjūčio viduryje buvo surengtas dainos ir dailiojo žodžio koncertas, kuriame pagrindinio dėmesio susilaukė jaunutė losangelietė Vita Polikaitytė.

Taikliai balansuotą l e n g v o turinio humoreską "Statutas" paskaitė rašytojas A. Kairys, parodydamas, kad jo kūrybinei vaizduotei nesvetimas ir tas žanras. Mokyt. A. Bagdonas davė pluoštą savosios lyrikos pavyzdžių, įterpdamas ir porą eilėraščių gryna žemaitiška tarme.

Tačiau viso vakaro publikos simpatijų susilaukė Vita Polikaitytė, kuri pirmą kartą išėjo scenon kaip savarankiška solistė, paruošusi atskirą programą. Vadinasi, kalbame apie pradedančios dainininkės solistinį debiutą, kuris vyko taip toli nuo namų ir mokyklos.

Vita gyvena ir mokosi Los Angeles mieste. Šį rudenį pradeda

(Nukelta į 7-tą psl.)

„Merkelis Giedraitis" -
nauja knyga apie šį didvyrį ir jo nuostabius laikus; gaunama pas platintojus ir tiesiai iš leidyklos:
Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, Mi. 48084.
Kaina: $7.00 minkštais viršeliais, $11.00 — kietais.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

TAUTINIŲ DRABUŽIŲ AUDIMO KURSUS Lietuvių Tautodailės Institutas šią vasarą surengė dailininkų Anastazijos ir Antano Tamošaičių studijoje, kuri yra jų sodyboje prie Kingstono, Ontario provincijoje. Juos lankė ir baigė: Viktorija ir Rita Gylytės iš Manlius, N.Y., Genovaitė Maciūnienė, Alė Maciūnienė ir Aušra Bagdonavičiūtė iš Filadelfijos. Kursantės jau įsigijo stakles ir ruošiasi savarankiškai austi tautinius drabužius.

ZENTA TENISONAITĖ, gyvenanti Belgijoje, Antverpeno mieste, į lietuvių kalbą išvertė žymaus flamų rašytojo Felixo Timmermans (1886-1947) poezijos rinkinį "Adagio", kurį atspausdino "Nidos" spaustuvė Britanijos Londone. Išleidimą finansavo nederlandų kultūros ministerija Briuselyje. Garbės leidėju įrašyta Lietuvos Miškininkų Draugija Išeivijoje, veikianti Čikagoje. F. Timmermans daugiausia rašė romanus, novelės, knygas vaikams. Poezijos išleisdino tik du rinkinius. "Adagio" yra paskutinis rinkinys, parašytas prieš pat mirtį. Jame vyrauja religiniai motyvai.

NIUJORKE LEIDŽIAMAS meno žurnalas "American Artists" savo rugpjūčio laidoje paskelbė ilgą John Williams straipsnį "Mitologinės Arvydo Algmino vizijos". Šis lietuvis dailininkas, gimęs Klaipėdoje 1933 m., yra baigęs Amerikos Dailės Akademiją Čikagoje, gyvena Cicero mieste, Ill. Jo sudėtingą gyvenimo ir kūrybos kelią meno kritikas J. Williams nušviečia, pasinaudodamas turėtu pasikalbėjimu, pateikdamas nemažai žinių apie Lietuvą bei ją ištikusią tragediją. Ilgas straipsnis iliustruotas dviem didelėm spalvotom A. Algmino darbų reprodukcijom ir dviem mažesnėm nespalvotų kūrinių nuotraukom. Straipsnyje aptariamos mitologinės A. Algmino vizijos, pabrėžiama, kad jam artimiausias yra velionies dail. P. Puzino požiūris į meną. Pastaruoju metu A. Algminas daugiausia tapo indėnų vizijas. Mėnesinis "American Artists" žurnalas paskleidžiamas ne tik JAV, bet pasiekia ir užsienio valstybes.

DAIL. VIDA KRISTOLAITYTĖ iš Niujorko visai vasarai buvo išvykusi į Tėvų pranciškonų vasarvietę Kennebunkporte. Čia ji surengė savo kūrinių parodą, tapė gamtovaizdžius ir portretus.

DR. FELIKSAS PALUBINSKAS, Long Beach Kalifornijos universiteto profesorius, gavęs pusės metų atostogas, su šeima išvyko į Suomiją. Helsinkio universitete jis dėstys tarptautinę prekybą ir į Los Angeles grįš sekančių metų pradžioje.

AKTORIUS VITALIS ŽUKAUSKAS su savo vieno žmogaus teatru antrą kartą lankėsi Australijoje. Jo humoro ir satyros vakarai buvo surengti: rugpjūčio 9 d. — Geelonge, rugpjūčio 10 d. — Melburne, rugpjūčio 16 d. — Adelaidėje, rugpjūčio 23 d. — Sydnėjuje ir rugpjūčio 24 d. — Brisbanėje. P r o g r a m o n buvo įtraukti škicai, kuriuos jau teko matyti JAV bei Kanados lietuvių kolonijoms. Vakarų aprašymuose minimos G. Bizet "Carmen" ir Ch. Gounod "Fausto" operų improvizacijos, "Paskaita apie kiaules ir kiaulystes", "Pasveikinimas jubiliatui", "Seksas liaudies dainose", "Rengimasis į balių". Šie škicai ir jų tekstas yra sukurti paties V. Žukausko. Taigi jam tenka būti ne tik aktorium, bet ir humorą žarstančiu plunksnos žmogumi. Jo vakarai susilaukė daug dalyvių Australijos lietuvių kolonijose. Adelaidės Lietuvių Namuose įvadinį žodį tarė sol. G. Vasiliauskienė, ALB krašto valdybos narė kultūros reikalams, organizuojanti ir globojanti svečių iš JAV vakarus bei koncertus. Programai pasibaigus, V. Žukauskui padėkojo ir dovanėlę įteikė ALB krašto valdybos pirm. V. Neverauskas. Sekančią dieną po sekmadienių Mišių Šv. Kazimiero šventovėje svečias iš JAV vėl surengė linksmos atgaivos valandėlę Adelaidės Lietuvių Katalikų Centro salėje.

LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS DIENOS Kalifornijoje, Los Angeles mieste rugsėjo 27-28 d.d. bus skirtos K. Donelaičio 200 metų mirties sukakčiai. Priešpietinė programa rugsėjo 27, šeštadienį, pradedama jaunimo sporto varžybomis. Šv. Kazimiero parapijos patalpose 6 v.v. bus atidaryta dail. J. Juodelio darbų paroda, o akademija K. Donelaičiui pagerbti įvyks 7.30 v.v. didžiojoje parapijos salėje. Pačiam būrų poeto minėjimui pasirinkta svarstybų forma. Joms vadovaus lyginamosios literatūros prof. dr. E. Tumienė. Svarstybų dalyviai — poetas B. Brazdžionis, rašytojas J. Gliauda, žurnalistas ir literatūros kritikas P. Visvydas, H. Tumas, dr. J. Avižienienė, evangelikų atstovas E. Balceris. K. Donelaičio kūrinius deklamuos K. Baltrušaitytė ir dr. J. Skirius, muzikinę dalį tvarkys V. Gilys. Rugsėjo 28, sekmadienį, 10.30 v.r., bus pamaldos Šv. Kazimiero šventovėje, dalyvaujant Los Angeles vyrų kvartetui. Po jų programa bus tęsiama parapijos salėje. Jon įtrauktas rašytojos Alės Rūtos žodis, trumpi LB tarybos narių A. Grakauskaitės ir V. Vidugirio pareiškimai, studento R. Polikaičio pranešimas apie jaunimo demonstracijas San Francisco mieste. Koncertinę dalį atliks Los Angeles vyrų kvartetas.

VILNIAUS DRAMOS TEATRAS š.m. spalio 6 d. minės savo veiklos keturiasdešimtmetį. Šia proga Lietuvos televizija transliavo naują spalvotą dokumentinį filmą "Vilčių laivas", paruoštą scenaristės N. Baužytės, rež. K. Musnicko ir operatoriaus A. Gudelio. Jame apžvelgiama teatro dabartis, metams žvilgsnis į praeitį, kai teatre dirbo režisoriai R. Juknevičius ir B. Dauguvietis. Apie teatro veiklą kalba rež. H. Vancevičius, filmų ir dramos aktorius R. Adomaitis, dailiojo žodžio puselėjimu pasižymėjęs aktorius L. Noreika, pateikiama ištrauka iš B. Sruogos "Milžino paunksmės" repeticijos su rež. K. Kymantaite. Be jaunųjų aktorių, yra užfiksuoti tokie veteranai, kaip O. Juodytė, M. Mironaitė, G. Jackevičiūtė, J. Siparis, S. Jukna.

TRADICINĖS LIAUDIES MENININKŲ darbų parodos kasmet rengiamos po atviru dangumi Vilniuje, Pilies skersgatvyje. Šiemetinėje dalyvavo 106 liaudies menininkai, sutelkę apie 200 tapybos darbų — peizažų, natiurmortų, teminių kompozicijų ir portretų. Lankytojus žavėjo J. Lindos kaimo vaizdai, A. Tūbelio gamtovaizdžiai, V. Masiulio pavasario peizažai, nedideli E. Martinaitienės Vilniaus Žvėryno vaizdeliai, Vilniaus senamiesčio gatvelės ir kiemai, įamžinti P. Stravinskaitės ir E. Andrulienės pastelėse. Teminėm kompozicijom atstovavo G. Damašauskienės "Sėja", "Rugiapjūtė", lietuvių liaudies papročius atskleidė M. Mastienės paveikslai "Užgavėnės" ir "Karčiama". Parodoje išstatytus kūrinius galėjo įsigyti jos lankytojai.

TARPTAUTINIAME FILMŲ FESTIVALYJE Portugalijoje premijos susilaukė pieštinis Panevėžio liaudies kino studijos "Spindulys" filmas "Talentas". Pasaulinės Kino Mėgėjų Draugijos festivaliui Šveicarijoje, Zuericho mieste, buvo pasiųsti keturi Lietuvos saviveiklininkų filmai: Panevėžio "Spindulio" studijos "Refleksas", kauniečių A. Ulevičiaus, D. ir R. Sadauskų "Bloga tėvelio nuotaika", kauniečių moksleivių T. Macevičiaus ir A. Maciulevičiaus "Obuolys", vilniečių E. Lapinsko, A. Pročkio ir D. Veličkos filmas "Keturių šimtmečių jaunystė", matyt, susietas su Vilniaus universiteto sukaktimi.

LIAUDIES ŪKIO PARODŲ RŪMUOSE Vilniuje buvo surengta geriausių dailės kūrinių paroda. Grafikos skyriuje buvo išstatytas velionies S. Krasausko ciklas "Amžinai gyvi", A. Makūnaitės, A. Skirutytės raižiniai, D. Tarabildienės lakštai. Tapybai atstovavo S. Džiaukšto, S. Veiverytės, A. Gudaičio, V. Ciplijausko, V. Mackevičiaus, J. Švažo drobės. Su savo skulptūromis parodoje dalyvavo G. Jokūbonis, R. Antinis, B. Vyšniauskas. Į šį skyrių taipgi buvo įjunta J. Mikėno skulptūra "Pirmosios kregždės".

DAIL. LIUDAS POCIUS sukūrė 40 kvadratinių metrų ploto vitražą olimpiniam radijo ir televizijos centrui Maskvoje. Vitražas buvo sumontuotas prieš pat olimpinių žaidynių pradžią. Dekoratyvinė kompozicija yra susieta su ugnies simboliu, liepsnos plazdėjimu. Virtažui panaudota klasikinė technika, plonas stiklas, kurį parūpino Latvijos dailės fondo darbuotojai.

VASAROS METU Kaune yra labai populiarūs varpų muzikos koncertai. Juos Kauno istorijos muzėjaus bokšte atlieka kompozitoriai Andrius ir Giedrius Kuprevičiai. Šią vasarą buvo surengta 15 koncertų. Kaikurie buvo skirti klasikams — M. K. Čiurlioniui, C. Saint-Saensui, L. Beethovenui, A. Skriabinui.

PANEVĖŽIO PARODŲ RŪMUOSE buvo surengta Gardino srities dailininkų paroda. Su 195 tapybos, grafikos, scenografijos, skulptūros, tekstilės ir meninio stiklo kūriniais dalyvavo 50 gudų dailininkų. Tuo pačiu metu panevėžiečių dailininkų paroda buvo surengta Gardine.

TARPTAUTINIS XIII-SIS KARDIOLOGŲ SEMINARAS "Širdies ir kraujagyslių susirgimų epidemiologija ir profilaktika" rugpjūčio 18-29 d.d. buvo surengtas Elektrėnuose. Tarptautinė Kardiologų Draugija ir Pasaulinė Sveikatos Apsaugos Organizacija seminaran buvo pakvietusi 24 užsienio šalių mokslininkus. Dalyviai išklausė ciklą paskaitų apie epidemiologinių tyrimų kryptis bei metodiką, susipažino su širdies ligų profilaktikos naujovėmis. Seminaras vyko Elektrėnuose steigiamoje modernioje kardiologinio centro reabilitacinėje bazėje. Čia buvo pademonstruota vieninga profilaktikos ir gydymo sistema, kurion daug darbo pagal Pasaulinės Sveikatos Apsaugos Organizacijos programą yra įdėję Kauno mokslininkai.

KLAIPĖDOS SKULPTŪRŲ PARKĄ papildė 14 naujų kūrinių, parvežtų iš tradicinės kūrybinės stovyklos Smiltynėje. Joje beveik du mėnesius darbavosi Vilniaus ir Klaipėdos dailininkai. M. Mažvydui skirtą kompoziciją sukūrė A. Bosas. R. Kazlausko, V. Skirgailaitės, R. Midvikio, J. Genevičiaus, K. Musteikio bei kitų skulptorių darbai atspindi pamario gamtos, jūros augmenijos ir gyvūnijos, istorijos motyvus. Parkas dabar jau turi 54 dekoratyvines skulptūras.

V. Kst.

CHOLKAN

R. CHOLKAN & CO. LTD.
REAL ESTATE

JANE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; naujas šildymas, natūralus medis, privatus įvažiavimas, arti Bloor ramioje gatvelėje; reikalingas remonto.
BLOOR-HIGH PARK, originalus vos keliolikos metų senumo tributis, 3-jų ir 2-jų miegamųjų, garažai, netoli požeminio traukinio stoties; prašoma kaina — $139.900.
SWANSEA, puikus vienos šeimos namas; naujas stogas, vandens vamzdžiai ir t.t.; graži, moderni virtuvė, malonus kiemas, privatus įvažiavimas, užbaigtas rūsys.
BLOOR-ISLINGTON, 6 kambarių vienaaugštis; garažas su privačiu įvažiavimu, netoli požeminio; prašoma kaina — $95.900.
WINDERMERE-BLOOR, 7 kambarių atskiras namas; graži, moderni virtuvė, kvadratinis planas, natūralus medis, didelis kiemas, garažas, arti Bloor.
BABY POINT rajone, 6 kambarių vienaaugštis, pilnai užbaigtas rūsys, 2 prausyklos; viena atvira skola.
PRINCE EDWARD DR.-SOUTH KINGSWAY, 6 kambarių vienaaugštis; užbaigtas rūsys, 2 prausyklos, privatus įvažiavimas, gražus kiemas, netoli susisiekimo bei krautuvių; prašoma kaina — $79.900.
HIGH PARK-BLOOR, 4 butų atskiras namas, puikiame stovyje; didelis sklypas, gauna apie $13.500 metinių pajamų; namas be skolų; prašoma kaina — $129.900.
PRINCESS MARGARET-KINGSWAY, rajone puikus statybininko 8 kambarių vienaaugštis; pilnai užbaigtas rūsys, šeimos kamb. su atviru židiniu ir baru, 3 prausyklos, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu.

NEMOKAMAS ĮKAINOJIMAS.

2336 Bloor Street West – Tel. 763-5555

PRANAS KERBERIS namų 239-5923
ANTANAS GINIOTIS namų 769-9356

Prisikėlimo Parapijos Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8 • Telefonai: 532-3400 • 532-3414

AKTYVAI — virš 18 milijonų

KASOS VALANDOS:		MOKA UŽ:	
Pirmadieniais	10 - 3	term. indėlius 6 mėn.	10½%
Antradieniais	10 - 3	term. indėlius 1 metų	10 %
Trečiadieniais uždaryta		term. indėlius 2-3 metų	10 %
		pensijų ir namų s-tą	11 %
		taupomąją s-tą	9¼%
Ketvirtadieniais	10 - 8	spec. taup. s-tą	9¾%
Penktadieniais	10 - 8	depozitų-čekių s-tą	6 %
Šeštadieniais	9 - 1	DUODA PASKOLAS:	
Sekmadieniais	9.30 - 1	asmenines nuo	13 %
		mortgičius nuo	12 %

ANAPILYJE skyrius veikia sekmad. 9.30 v.r. — 1 v.p.p.

Duodame asm. paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki $100,000 (75% įkainoto turto vertės). Draudžiame narių gyvybes pagal santaupų dydį iki $2,000 ir asm. paskolas iki $10,000. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionės čekius (traveler's checks). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas. MŪSŲ TIKSLAS — NE PELNAS, BET SĄŽININGAS PATARNAVIMAS

STEPHAN'S FURS
2239 Bloor Street West. • 406 Roncesvalles Ave. Telefonas 536-5936 ir Telefonas 762-7775
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE
JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS
MARGIS DRUG STORE TURI "LOTTARIO" LOTERIJOS SKAITYTUVĄ (KOMPIUTERĮ)

PROGRESS REAL ESTATE LTD. REALTOR
1072 Bloor St. W.
Perkant ar parduodant nekilnojamą nuosavybę visada Jums sąžiningai patarnaus **A. Bliūdžius**
Telefonai: 534-9286 • namų 537-2291

AUTORITE SALES & SERVICE
1636 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6K 2M4 Telefonas 531-1331
BLOOR AUTORITE GARAGE
296 Brock Avenue (Tarp Dundas ir College) Telefonas 531-1305
★ Automobilio saugumo pažymėjimai (Mechanical fitness Certification)
★ Sąžiningas ir patikimas patarnavimas. ★ Visi automobilių mechaniniai
★ taisymai. ★ Snieginės ir paprastos padangos, MICHELIN, B. F.
★ GOODRICH, RADIAL ir kt. Savininkas FRANK PETITT

PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Turime lietuviškų skilandžių, sūrių ir kitų maisto gaminių •
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylią, sukti kairėn prie pirmųjų šviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniškus pataisymus. •
Savininkai: **A. Paškevičius** ir **J. Tamošiūnas**

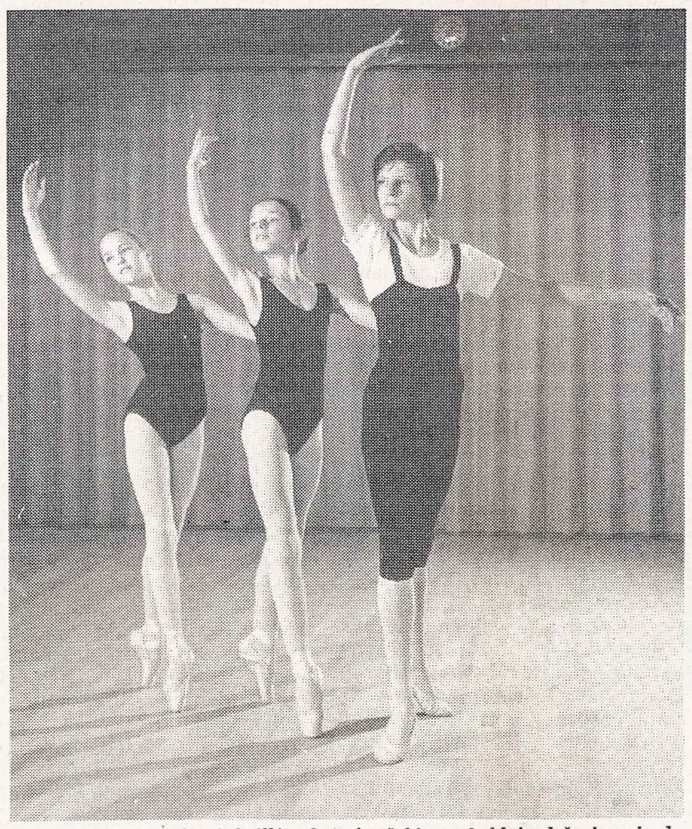

Jauni baleto mokiniai Oakvillės, Ontario, šokių mokykloje dažnai pasirodo įvairiuose koncertuose. Pirmasis iš dešinės — VYTAUTAS VAITKUS. Baigęs šią mokyklą, jis ketina toliau mokytis Kanados baleto mokykloje

SPORTAS

GOLFO ŽINIOS

Darbo Dienos savaitgalio metu Monroe, Mich., buvo suruoštos SALFASS golfo pirmenybės ir tarpmiestinės varžybos. Susirinko apie 80 žaidėjų iš Čikagos, Detroito, Klevelando, Ročesterio ir Toronto. Buvo žaidžiama dviejuose aikštynuose, iš kurių vienas buvo skirtas meistrų klasės, o kitas — vidutinio pajėgumo golfininkams. Dvi dienas trukusiose varžybose išryškėjo pajėgiausi sąjungos golfininkai, geriausios pasekmės ir tarpmiestinių varžybų laimėtojai.

Individualinės pirmenybės įvyko 7 klasėse. Štai jų pasekmės:

Meisterių klasė
1. M. Petrošius Č 78-69-147
2. R. Panaras Č 75-73-148
3. L. Prochnow Č 76-73-149

Vyrų A klasė
1. V. Ubeika T 78-77-155
2. A. Petrulis D 164
3. V. Paukštys T 87-78-165

Vyrų B klasė
1. J. Joga K 167
2. R. Čerškus D 169
3. R. Jonukaitis D 172

Vyrų C klasė
1. V. Urbaitis K 170
2. B. Pauliukonis K 176
3. A. Razgaitis K 178

Jaunių klasė
1. A. Rugienius D
2. A. Slapšys T
3. Rič. Vaitkevičius T

Moterų klasė
1. E. Kėkštienė T 204
2. I. Kymantienė T 230
3. G. Kuchalskienė T 233

Senjorų klasė
1. E. Lapas Č 166
2. E. Kuchalskis T 171
3. P. Razgaitis K 172

Jaunučio Nasvyčio Amžinos Jaunystės taurė ir šiais metais atiteko Klevelando Jonui Račylai. Taurė skiriama senjorų klasės golfininkui, kurio amžius ir vienos dienos pasekmė sudaro mažiausią skirtumą.

Vyrų klasės varžybose išskirtina buvo M. Petrošiaus antros dienos pasekmė — 69, kuri retai tepasitaiko mūsų varžybose. V. Ubeika šiose varžybose buvo geriausias Toronto žaidėjas. Žaisdamas abi dienas pastoviai pasekme 78-77-155 bendroje apyskaitoje pakilo į IV vietą.

Negausios buvo moterų ir jaunių klasės. Moterų klasėje žaidė 6 Toronto ir 2 Čikagos žaidėjos. Nors teko žaisti meisterių aikštyne, E. Kėkštienės pasekmė nebuvo iš blogiausių. Greitą pažangą daranti I. Kymantienė antros dienos varžybose pralenkė G. Kuchalskienę ir pakilo į II v. Torontietis Ričardas Vaitkevičius, jn., žaisdamas pirmą kartą platesnio masto varžybose, laimėjo III v.

Geriausios pasekmės, pasiektos betkuriame aikštyne:

1. M. Petrošius Č 78-69-147
2. R. Panaras Č 75-73-148
3. L. Prochnow Č 76-73-149
4. V. Ubeika T 78-77-155
5. G. Juškus T 157
6. P. Paukštys T 83-76-159
7. S. Podsadeckis T 84-77-161
8. A. Sergautis T 83-80-163
9. A. Petrulis D 164
10. V. Paukštys T 87-78-165
11. T. Lapas Č 88-78-166
12. A. Baris Č 166
13. E. Lapas Č 166
14. A. Banys D 167
15. J. Joga K 167
16. R. Čerškus D 169
17. V. Urbaitis K 170

Tarpmiestines varžybas ir šiais metais laimėjo Čikaga. Pirmoji Toronto komanda liko II v., Detroitas — III-je Tai pirmas toks sėkmingas Detroito laimėjimas tarpmiestinėse varžybose. Toronto I-je komandoje žaidė: V. Ubeika, P. Paukštys, S. Podsadeckis, A. Sergautis, V. Paukštys, R. Šimkus, R. Strimaitis, A. Simanavičius; Toronto II — V. Sergautis, M. Ignatavičius, P. Stauskas, S. Kėkštas, A. Supronas, V. Siminkevičius, E. Kuchalskis, D. Laurinavičius. Toronto komandoms trūko A. Siminkevičiaus ir brolių Zubų. Tarpmiestinės varžybos vykdomos jau 12 metų. Čikaga šias varžybas yra laimėjusi 7 kartus, Torontas — 5.

Golfo žaidynes sėkmingai tvarkė Detroito Kovo golfininkai. Prie to daug prisidėjo du aikštynai — neapsunkino rengėjų ir sutaupė laiką. Kaikas pasigedo vyrų D klasės varžybų ir taip pat su išlyg. smūgiais.

Sekančios golfo žaidynės įvyks 1981 m. Čikagoje. A. S.

VYČIO ŽINIOS

Kanados parodos stalo teniso varžybose Glorijai Nešukaitytei teko atstovauti Kanadai komandinėse rungtynėse prieš JAV. Rungtynes laimėjo JAV rinktinė 3:1 pasekme. Kanadietės telaimėjo dvejeto žaidimą. Moterų vieneto varžybose Glorija pasiekė pusbaigmį, kur pralaimėjo Kalifornijos Sharon Dadian.

Ina Balsytė baltiečių lengv. atletikos varžybose laimėjo dvi pirmas vietas — rutulio stūmime ir jieties metime. Mergaičių iki 14 m. klasėje ji nustūmė rutulį 9.49 m.

Kanados Lietuvių Dienos krepšinio varžybose dalyvaus dvi Vyčio komandos — vyrų B ir jaunių B. Artimiausiu laiku numatoma pradėti pasiruošimus šioms varžyboms ir besiartinančiam naujam sezonui.

Mūsų rėmėjui Kanados Lietuvių Fondui nuoširdžiai dėkojame. **A. S.**

AUŠROS ŽINIOS

Baltiečių varžybos. 1980 m. Š. Amerikos baltiečių lengvosios atletikos pirmenybės įvyko rugpjūčio 6-7 d.d. estų vasaros stovyklos stadijone Udora, Ont. Rengė Toronto estų sporto klubas "Kalev".

Varžybos įvyko vyrų, moterų ir visose berniukų ir mergaičių prieauglio klasėse. Programoje buvo beveik visos pagrindinės rungtys. Vyravo prieauglio klasė. Svečių teisėmis buvo pakviesti ukrainiečių ir suomių lengvaatlečiai. "Aušros" klubas dalyvavo su 32 atletais, iš kurių pažymėtini: Kęstutis Baleišis, Indrė Čuplinskaitė, Rimas Čuplinskas, Dovidas Genys, Linda Keršytė, Rasa Malinauskaitė, Dana Simonavičiūtė, Aleksas Žaliauskas. Taipgi dalyvavo "Aušros" klubo lengvosios atletikos vadovai ir treneriai — Algis Malinauskas, Irena Wilkinson-Malinauskaitė, Barry Wilkinson ir K. Šapočkinas.

Šeštadienį įvyko estų "Kalev" klubo kviestinis tinklinio turnyras. Dalyvavo "Aušra", latviai, estai, ukrainiečiai ir lenkai. Turnyrą laimėjo ukrainiečiai. Po turnyro visiems laimėtojams buvo įteiktos juostelės. Bendru taškų skaičiumi pirmenybes laimėjo lietuviai.

Tinklinis. Prisikėlimo parapijos salėje ketvirtadieniais, 6.30 v.v., vyksta vyrų ir moterų tinklinio treniruotės. Vadovas — Arūnas Gataveckas (tel. 766-8311). **K. Š.**

LIETUVIO LAIMĖJIMAI

Rugsėjo 6 d. Oakvillėje įvyko Ontario prieauglio lengvosios atletikos pirmenybės. **Aleksandras Žaliauskas,** 9 metų, laimėjo TYKE grupės pirmą vietą šuolyje į tolį — 3,76 m, II v. į augštį — 1,17 m ir IV v. — 100 m bėgime. Tą pačią dieną jis spėjo dalyvauti baltiečių pirmenybėse Udoroje, kur pasiekė naują rekordą 200 m bėgime. (31,9 sek), laimėjo I v. šuolyje į augštį ir II v. beisbolo metime. Sekančią dieną jis pasiekė rekordą šuolyje į tolį (3,83 m) ir laimėjo I v. 60 m bėgime.

Liepos mėn. Etobicoke varžybose Aleksandras pasiekė Ontario TYKE berniukų klasės rekordą šuolyje į tolį 4,20 m.

• Kas bėga nuo lietuviškos spaudos, bėga nuo savo tautos

(Atkelta iš 1-mo psl.)

darbiavimą tarp Kinijos ir Kanados. Pilnai sutarčiai trūksta išsamesnių detalių. Kanadiečių nuomone, Kinijos žemės ūkis yra atsilikęs nuo Kanados 30-40 metų. Su Kanados pagalba planuojama įsteigti parodomąjį ūkį šiaurinėje Kinijoje. Didelio dėmesio susilaukė ir kanadiški kalakutai, savo mėsos kiekiu pralenkiantys populiariąsias Pekingo antis. Jų augintojai taip pat planuoja įsteigti bandomąjį kalakutų ūkį Kinijoje. Tada kiniečiams būtų įrodyta, kad didesnės naudos susilaukiama ne iš ančių, o kalakutų auginimo.

Visą Kanadą išjudino rugsėjo 6 d. penkias valandas trukusi CTV televizijos tinklo programa, telkusi lėšas Kanados Vėžio Draugijai. Paskatą jai davė dėl vėžio kojos augščiau kelio netekęs Terry Fox, jaunuolis iš Britų Kolumbijos. Lėšas kovai su vėžiu jis bandė telkti maratoniniu ėjimu per Kanadą, savo "Vilties maratoną" pradėjęs nuo Atlanto. Jo ėjimas buvo nutrauktas prie Thunder Bay miesto Ontario provincijoje dėl vėžio persimetimo į plaučius. Jis jau buvo įveikęs didesnę pusę kelio ir surinkęs beveik $2 milijonus. CTV bendrovė per 48 valandas suorganizavo teletonu vadinamą programą ir savanorių armiją lėšų įsipareigojimams priimti telefonu. Per tą laiką aukos Kanados Vėžio Draugijai peržengė $10 milijonų, o dabar jau yra pasiekusios $12 milijonų. Programon buvo įjungti populiarieji muzikai, sportininkai, netgi gydytojai, savo dalyvavimu norėję pagerbti ryžtingąjį jaunuolį. Privati CTV bendrovė atsisakė komercinių skelbimų, o skelbėjai užleido jiems priklausiusį laiką. teletonan dargi įsijungdami stambokomis finansinėmis aukomis. Su pagrindu buvo teigiama, kad Terry Fox tą sekmadienio vakarą sujungė visus kanadiečius, kai tuo tarpu konferencijose negali susitarti Kanados ministeriai ir provincijų premjerai. Į akis krinta įdomus faktas, kad šio žingsnio ėmėsi ne valstybinis CBS televizijos tinklas, iš Otavos kasmet gaunantis apie $500.000.000, o privati CTV bendrovė su jai priklausančiomis stotimis, kanadiečiams mokesčių mokėtojams nekainuojanti nė cento.

Šiemetinė sausra prerijų provincijose gali padaryti $2,5 milijono žalos. Tokias išvadas daro tyrimus atlikęs Manitobos universiteto ekonomistas D. Kraftas. Iš šiemetinio derliaus, patenkinus pačios Kanados poreikius, eksportui liks tik apie 16 milijonų tonų grūdų. Pernai jų buvo 8 milijonais tonų daugiau. Dabartinėmis kainomis tie 8 milijonai tonų yra verti $1,5 bilijono. Šiemetinės sauros atnešta žala gali dar labiau padidėti, jeigu sekančiais metais bus susilaukta blogo derliaus.

Ateitininkų žinios

Toronto studentų ateitininkų rekolekcjios bus spalio 3-5 dienomis Tėvų pranciškonu stovyklavietėje Wasagoje. Rekolekcijas ves kun. Antanas Saulaitis ir seselė Ignė. Kaina — $15.00. Visi studentai kviečiami dalyvauti. Informacijų teirautis pas Ritą Rudaitytę (763-2136) arba Antaną Rašymą (233-7757). Norintieji dalyvauti prašomi nedelsiant registruotis.

Skautų veikla

• Žiemos sezono veiklos pradžia — rugsėjo 21, sekmadienį. Renkamasi 11 v.r. uoste, iš kur bus plaukiama į Ward Island. Tenai 1 v. Šv. Ritos šventovėje pamaldos, 2 v. užkandžiai, 3 v. draugovių sueigos, 4 v. iškilminga tuntų sueiga, 5.30 v. vakarienė ir 6v. laužas. Išvyką rengia "Rambyno" tuntas ir kviečia visas "Šatrijos" seses, tėvus, skautų rėmėjus joje dalyvauti.

• Rugsėjo 28 d., 4 v.p.p., šaukiamas "Rambyno" ir "Šatrijos" tuntų tėvų susirinkimas Prisikėlimo Parodų salėje. Vadovai painformuos apie veiklą. Norima su tėvais padiskutuoti bendruosius reikalus ir arčiau susipažinti. Po susirinkimo — vaišės.

• Rugpjūčio 23-29 d.d. J. N. Webster stovykloje, Ashford, Conn., įvyko kasmetiniai "miško ženklo" (Gilwell'io) kursai, kuriuose buvo sudarytos ir dvi lietuvių skiltys. Iš Kanados rajono dalyvavo ps. G. Nagys, ps. S. Kazilevičiūtė ir s. J. Dambaras. Ūkio skyriui vadovavo v.s. Č. Kiliulis, skilčių patarėjais buvo v.s. J. Raškys ir v.s. A. Saulaitis, SJ. Maistas buvo labai geras, kartais net lietuviškas. Amerikiečiai vadovai pasižymėjo draugiškumu. Užsiėmimuose ir prie laužų skambėjo lietuviškos dainos ir šūkiai. Kursantai gavo atitinkamus pažymėjimus. Atlikę teorinius darbus per 6-24 mėn. gaus specialius kaklaraiščius bei ženklus ir bus priimti į I-ją "Miško ženklo" drvę, kurią įsteigė pats Baden-Powellis. Dalyvavę šioje stovykloje užtikrina, kad tai esanti labai naudinga programa, ir skatina visus kitus ateinančią vasarą pasinaudoti šia galimybe!

• Vytauto D. mirties 550 metų minėjimas-koncertas rengiamas spalio 5 d., 4 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose. Programoje — neseniai iš Lietuvos atvykęs jaunas birbynininkas R. Kasiulis, Hamiltono "Aukuras-Daina". Akompanuos muz. D. Viskontienė. Minėjimą rengia Toronto skautininkų-kių ramovė ir kviečia visus jame dalyvauti. Dėl bilietų kreiptis į s. D. Keršienę. **Č. S.**

Kanados įvykiai

Dienraštis "The Toronto Star" liepos 25 d. paskelbė rašinį apie Otavos advokatą Robert Price, kurį yra pasisamdžiusi Sovietų Sąjungos ambasada palikimams Ontario provincijoje žvejoti. Apie tai buvo plačiau rašyta Kanados įvykiuose ("Mirusių palikimai sovietams") "TŽ" rugpjūčio 21 d. laidoje, paliečiant 1978 m. vasarą mirusio Kosto Bernatavičiaus palikimą bei kas su juo įvyko pagal "Staro" duomenis. "Staro" puslapiuose dabar atsiliepė pats adv. R. Price. Jis teigia, kad per metus Sovietų Sąjungai iš palikimų yra perdavęs ne $18 milijonų, bet žymiai mažiau: $1,8 milijono 1979 m., $712.000 šiais metais. Tokių bylų jis turįs ne 30 per mėnesį, o tik penketą per metus. "Staro" buvo teigiama, kad artimuosius Sovietų Sąjungoje, atskaičius visas išlaidas ir dolerius iškeitus į rublius, tepasiekia viena dešimtoji palikimo dalis, jeigu ji juos iš viso bepasiekia. Adv. R. Price pateikė raštą, kad Kanados užsienio reikalų ministerijos pareigūnai šiuo klausimu turėjo pasitarimus su sovietais. Esą įsitikino, kad palikimai pasiekia testamente įrašytus asmenis. Kokį sumos nuošimtį jie gauna, adv. R. Price nepaaiškino. Ontario teisingumo min. R. MacMurtry yra pažadėjęs pakeisti įstatymą, kad Sovietų Sąjunga negalėtų reikalauti testamentinių dolerių, kai pvz. testamentan yra įtrauktas siuntinių siuntimas.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
22 Hedgewood Rd., Willowdale, Ontario M2L 1L5
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonas 489-1543.
Alfonsas Garbenis jums sąžiningai patarnaus parduodant ar perkant nekilnojamą turtą, tvarkant mortgičių reikalus, įkainojant namus ir t.t.

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniame ir didžiausiame TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE
PARAMA

MOKA:	IMA:
10½% už 6 mėn. term. indėlius	
10 % už 1 m. term. indėlius	13% už asm. paskolas
10 % už 3 m. term. indėlius	
11 % už pensijų ir namų planą	
9¾% speciali taup. sąsk.	12% už mortgičius
9¼% už taupymo s-tas	
6 % už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 26 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau $2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki $10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — piniginės perlaidos, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta)
BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149

AUTOMOTIVE FIBERS
visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas ir dažymas: sąžiningas darbas, pigios kainos.
Savininkas – RIČARDAS KYBARTAS,
22 BELVIA ROAD, Islington, Ont. M8W 3R3 Telefonas 252-8863

ED. KONDRATAS, siuvėjas
1113 Dundas St. W., Toronto, Ont. M6J 1W9 Tel. 533-5454

FLORIDA REAL ESTATE
Rezidencinės ir komercinės nuosavybės
Apartamentai • Kondominiumai • Nuomojimas
Angelė E. Karnienė
REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY
3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813)360-2448 • Vakare (813)367-2413

DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai.
Prityręs specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Priimame siuntinių užsakymus.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu); šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5 Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)
Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

North Sylva Co. Ltd.

nariui

A†A

JURGIUI RAČIUI

mirus,

gimines ir draugus giliai užjaučiame

bei kartu liūdime –

NORTH SYLVA CO. LTD.

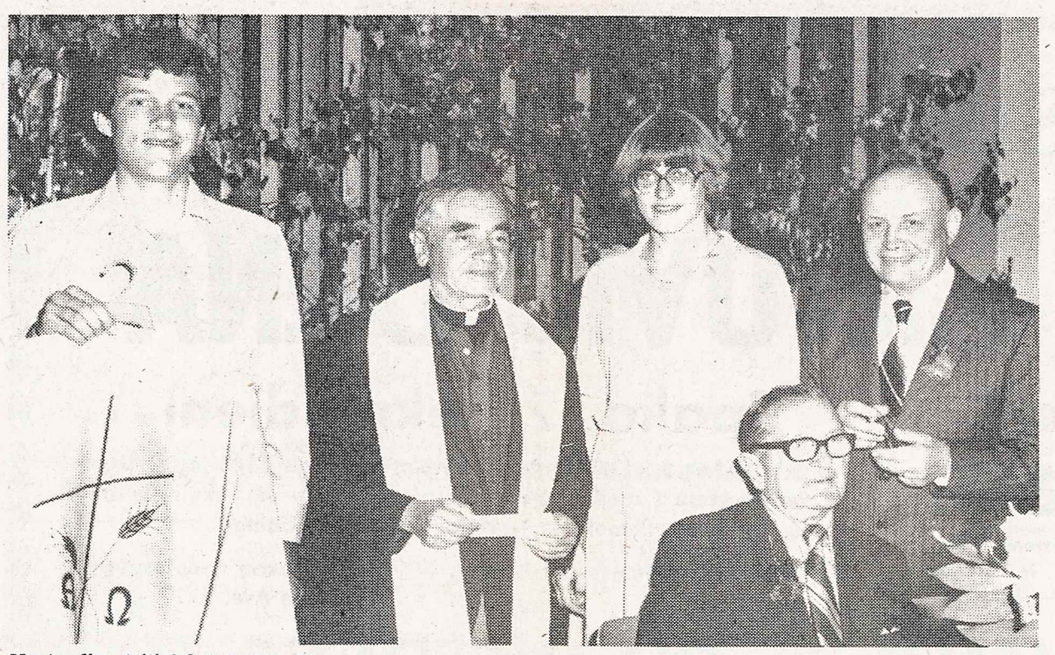

Montrealio ateitininkai įteikia dovaną — arnotą Aušros Vartų parapijos klebonui kun. J. KUBILIUI, SJ, švenčiančiam savo kunigystės 40 metų sukaktį ir daug pasidarbavusiam Montrealio lietuviams

Solistės debiutas Dainavoje

(Atkelta iš 5-to psl.)

trečiuosius muzikos mokslų metus vietiniame universitete UCLA. Dalyvauja universiteto moterų chore, dainavo Opera West "La Traviatos" pastatyme, šoko ir dainavo "Viva Europa" šiupinyje, gieda Šv. Kazimiero lietuvių parapijos chore, šoka ir kitus moko "Spindulio" tautinių šokių sambūryje.

V. Polikaitytė — patraukli, grakšti, šviesaus žvilgsnio ir dėkingos sceninės išvaizdos mergina pradeda pirmuosius muzikinės karjeros žingsnius. Jos rankų judesiai savo vietoje, šypsena kur reikalinga ir visa laikysena pritaikyta rampos šviesoms.

Visa tai sudaro kaip ir būtiną palydą balsinei kultūrai skleisti bei publikos simpatijoms užtikrinti. Neužmirškime, kad tai pirmas didesnis jos pasirodymas pakankamai reikliai auditorijai. Sceninė solistės elegancija tikrai prisidėjo prie teigiamų įspūdžių!

Dainavos "Baltųjų Rūmų" menė nebuvo statyta koncertams, tad visų programų atlikėjai ten susiduria su akustinėmis problemomis. Tad ir mūsų debiutantė turėjo rūpestingai atrinkti dainas, kurios tiko esamom sąlygom.

Jos repertuare buvo visa eilė vadinamųjų lengvų d a i n ų. Juk stovykliškai ir vasariškai nusiteikusiems klausovams negi duosi Wagnerio operų arijas? Girdėjome J. Gaižausko, K. Kavecko, St. Šimkaus, A. Bražinsko dainas. Tai pirmosios dalies krūvis.

Antrasis solistės pasirodymas buvo daugiau tarptautinės dvasios. Tai B. Marcello, F. Schuberto ir H. Arleno kūryba. Turbūt visi žino, kad kalifornіečiai lietuviai yra superpatriotai savosios gyvenamos vietos. Tad nenuostabu, kad ir koncerto užsklandai jaunoji dainininkė parinko pluoštą Los Angeles mieste gyvenančių kompozitorių B. Budriūno, O. Metrikienės ir G. Gudauskienės nuotaikingų kūrinių.

Vitai akompanavo inžineriją studijuojąs, bet ir muzikai pasišventęs Vidas Neverauskas (didžiausios Detroito lietuvių parapijos vargonininkas), kuris turėjo nelengvą užduotį galynėtis su gerokai nudėvėtu fortepijonu bei kaip ir neveikiančiais pedaliais.

Buvo paruošta spausdinta viso vakaro programa, iliustruota Kristinos Veselkaitės. Taupiu disciplinuotu žodžiu programai vadovavo pats LFB "numero uno" losangelietis P. A. Raulinaitis. Negali gi pranešėjo kaltinti, jei entuziazmo pagauti jaunimo atstovai, nelaukę koncerto pabaigos, išbėgę įteikė solistei vandens lelijų puokštę, pabėrė auksinių žiedlapių krūvą prie jos kojų. Tie lelijų žiedai buvo sužvejoti iš vandens, o puokštė paruošta dailininkų St. Smalinskienės ir M. Ambrozaitienės.

Nekovoja su komunistais — juokiasi iš jų

(Atkelta iš 2-ro psl.)

partijos namus ir pamačiau jų specialią maisto krautuvę. Aš nustebau, nors jau žinojau apie t o k i a s krautuves. Nuostabiai švieži maisto gaminiai, kiaušiniai, mėsa, rūkyta žuvis ir kt. pristatoma kiekvieną rytą. Viskas gražiai supakuota kiekvienam komunistui. Po darbo jie pasiima savo gaminius namo be eilės. Jie moka šiose krautuvėse 8-10 kartų pigiau, negu kitose krautuvėse, kur tokių dalykų visai nėra. Jie valgo jautieną, o mes uostome tik jos kvapą."

Darbo žmonės ne tik pavydi ir piktinasi partokratija, bet gerai žino, kad komunistų vaikai gauna geriausią mokymą, kai kitiems nėra vietų. Išpaikinti komunistų vaikai vilki drabužiais iš Paryžiaus. Jų tėvų butuose virtuvės iš JAV, švediški sienų popieriai, itališki baldai, japoniški aparatai, bet ne sovietų lempukės, nes kas sovietiška — prasta, paniekinta. Taip gyvena vadai su socialistiška garbe, kurie viską visiems diktuoja. Jie vargu ar žino, kaip liaudis jų nekenčia.

Jei būtų pakeistas rajono komunistų partijos vadas-sekretorius, tai nieko naujo nebūtų padaryta — vietoj jo būtų atkeltas kitas lygios vertės, nes geresni negali tos vietos gauti.

Propaganda

Rusai apsipratę su trūkumais, nesiskundžia, nesikiša į užsienio politiką, nes galvoja tik savo kaimo ribose. Eiliniai gyventojai tiki partijos klaidinimais apie užsienio politiką. Daugelis tiki, jog rusų tankai nuvažiavo pagelbėti Afganistano liaudžiai, kad jos nepavergtų kapitalistai. Kiekvienas rusas nori emigruoti į Vakarus, nežiūrint jo mokslo ar darbo. Kiekvienas nori laisvės. "Mes negalim žiūrėti televizijos programų, nes propagandos melas yra baisus", sakė buvęs universiteto komunistų jaunimo vadovas. "Mes negalime atversti laikraščio, nes ten dar blogiau. Mes negalime rasti geros knygos, nes ji brangesnė už maistą. Todėl mes geriame, užpildydami gyvenimo tuštumą."

Milicijos agentai tikrina vienas kitą, kad net politiškai "saugūs" draugai nieko rimto nekalba, kol išjungia telefoną. Ką jie sakytų, jei būtų laisvi? Žinojimas, kad nė vienas komunistinis kraštas neišsilaisvino pats, slėgia kiekvieną. Kapitalizmas pavydimas, nors nemėgstamas. Sovietų jaunuolis ilgisi vakarietiškų prekių. Sovietų gyventojas nežino, kas galėtų pakeisti tą valdančią partokratiją.

Alek, atsisveikindamas Feiferį, pareiškė: "Rusija kenčia baisią ligą. Mes galime pagydyti sužeistą pirštą, bet kaip pagydyti morališkai sergantį kraštą? Vadai naikina viską, kas yra gera, bet mes neturime kuo juos pakeisti. Mes turime laukti stebuklo, kuris atgaivintų Rusijos sielą." **M.**

SKAITYTOJAI PASISAKO

KITA MEDALIO PUSĖ

"Jau slavai sukilo. Nuo Juodmarių krašto pavasaris eina Karpatų kalnais." Taip poetas Maironis džiaugėsi kitų pavergtų tautų išsilaisvinimu.

Po nepilno šmito metų mes, lietuviai, dar kartą patekę rusų okupacijon, demonstruojam už didžiųjų neskaldomumą. Štai, šešiems milijonams kvebekiečių balsuojant už apsisprendimą tapti laisvais, siunčiame savo vaikus, aprengtus tautiniais drabužiais skelbti, jei ne pasauliui, tai bent Toronto didžkanadiečiams, kad mes prieš laisvą apsisprendimą.

Tokį įvykį, be abejonės, turėjo paskelbti ir rimtai vedamas "Tėviškės Žiburių" laikraštis. Tačiau ar ji skelbdami pirmajame puslapyje ir tą tautiečių iniciatyvą paremdami vedamuoju, ar mes galime ką nors prašyti paremti kitas atsiskyrimo pastangas, būtent, mūsų pačių kovą už Lietuvos laisvę?

Donatas Bielskus, Čikaga

ČIKAGA NEKANDIDATAVO

"TŽ" 1980.VI.19 25 (1584) nr. išspausdintas straipsnis "Buvusių karių suvažiavimas", pasirašytas J. Šarapnicko, kuriame įsibrovė klaida, kurią malonėkite atitaisyti.

Straipsnyje rašoma: "... į centro valdybą kandidatavo Klevelando ir Čikagos "Ramovės" skyriai. Daugumas pasisakė už Klevelandą." ... Netiesa. **Čikagos skyrius nekandidatavo į jokius Sąjungos valdomuosius organus,** taigi, ir suvažiavime nereikėjo balsuoti, kas bus renkamas į centro valdybą — Klevelandas ar Čikaga.

Su pagarba
Jonas Gaižutis,
Čikagos skyriaus valdybos pirmininkas

Dufferin-Peel rajono katalikų mokyklose (Bramptone ir Mississaugoje) šiais mokslo metais yra dėstomos įvairios svetimos kalbos pagal "Heritage" programą. Paskelbtame sąraše minimos šios kalbos: italų, ispanų, vokiečių, ukrainiečių, kroatų, portugalų, lenku, arabų, kiniečių, maltiečių, filipiniečių. Pamokos dėstomos šeštadienių rytais. Norint sudaryti kurios nors kalbos grupę, reikia įregistruoti bent 25 mokinius. Registracija pradėta rugsėjo 13 d., o pamokos prasidės — rugsėjo 27 d.

HAMILTON ONT

SLA 72-ROJI KUOPA jau 15 metų iš eilės ruošia gegužines A. Padolskio sodyboje, Paris, Ont., ir iš gauto pelno paskiria įvairiems tautiniams, kultūriniams, politiniams reikalams aukų. Vien Kanados Lietuvių Fondui per tuos veiklos metus paskyrė $1000.

Kai visuomenė pradėjo gausiau atsilankyti į SLA kuopos gegužines, kuopa užsimojo iš gauto pelno kas metai įamžinti po vieną žymesnį Lietuvos laisvės kovotoją okupuotoje Lietuvoje, įnešant jų vardu po $100 į Kanados Lietuvių Fondą.

Pirmą įamžinome Simą Kudirką. Po jo sekė: V. Simokaitis, R. Kalanta, N. Sadūnaitė, O. Poškienė, J. Daumantas, V. Petkus, ir A. Kalinauskas.

SLA 72-roji kuopa turi šio darbo talkininkų bei rėmėjų ir už Hamiltono ribų. Kas metai šiame laikraštyje skelbiame jų pavardes, išreiškiame padėkas. Specialiai noriu paminėti visuomenės ir SLA 236 kuopos Toronte veikėją Oną Indrelienę. Nors ji prieš kelerius metus atšventė 75-tą gimtadienį, bet visuomenės veikloje yra jaunatviška.

Šiais metais iš O. Indrelienės platinamų bilietų premiją laimėjusi torontiškė A. Stepaitienė per O. Indrelienę grąžino pasiųstą čekį ir tokiu būdu sustiprino SLA 72-rosios kuopos veiklą. Taip pat ir inž. Stp. Šetkus iš St. Catharines, J. Liaugminas iš Hamiltono, laimėję premijas, paaukojo jas SLA kuopos veiklai.

SLA 236 kuopos veikėja O. Indrelienė iš Toronto rašo atsiųstame laiške: "Aš savo kuklios talkos jūsų kilniems darbams — SLA loterijos bilietų platinti niekada neatsisakysiu, kol mano jėgos leis."

SLA 72-rosios kuopos gegužinėje šiais metais aktyviai veikė ir Kanados Tautos Fondo pirm. A. Firavičius, atvykęs iš Toronto prašyti aukų Tautos Fondui. Jis gavo aukų: iš Pr. Šimelaičio $500, savanorio-kūrėjo Antano Padolskio — $50. A. Firavičius ir pats duosniai aukoja tautinei veiklai. Jis SLA gegužinėje paaukojo, ne 50 ct., kaip buvo šiame laikraštyje pažymėta, bet $15.50. Kuopos vardu atsiprašome už įvykusią klaidą.

J. Šarapnickas,
SLA 72-rosios kuopos pirm.

TORONTO ONT

Šimtametei Uršulei Petkūnienei buvo surengtos pagerbtuvės Prisikėlimo Parodų salėje. Dalyvavo ir pati sukaktuvininkė, gimusi Betygalos valsčiuje, Raseinių apskrityje. Jai buvo parūpintas popiežiaus palaiminimas ir gauti sveikinimai iš Toronto kardinolo Carterio, Kanados gubernatoriaus, min. pirmininko P. E. Trudeau, Ontario premjero W. Davis, miesto valdybos atstovo T. Ruprechto. KLB vardu pasveikino jos pirmininkas ir pasakė pagrindinę kalbą, nušviesdamas šimtametę praeitį. Taip pat sukaktuvininkę sveikino tautiečiai, kartu su ja gyvenę Danijoje. Iš giminių Lietuvoje irgi atėjo gausūs sveikinimai. Iš kalbų paaiškėjo, kad sukaktuvininkė yra buvusi Karpytė, anksti netekusi tėvų ir sunkiai prasiskynusi kelią į gyvenimą. Jos vyras mirė 1930 m. Iš 8 vaikų užaugo 6 (tebėra gyvi 4). Dvi dukterys su šeimomis gyvena Lietuvoje, viena Torontе (E. Aukštakalnienė, ji surengė šias pagerbtuves), sūnus Juozas Petkūnas su šeima — JAVse (dalyvavo šioje iškilmėje). Vienas sūnus mirė Hamiltone. Sukaktuvininkė turi 7 vaikaičius ir 6 provaikaičius. Ji yra tretininkė, domisi lietuviška spauda ir radijo programa. Visi jai linkėjo sveikatos ir tolimesnės Dievo palaimos.

Visuomenės ir spaudos veikėjo Augustino Kuolo 70 metų sukaktis buvo paminėta rugsėjo 13 d. dr. Sigito ir Angelės Kazlauskų namuose Oakvillėje. Pagrindinę sveikinimo kalbą pasakė Aloyzas Kuolas, be to, sveikino KLB pirm. J. R. Simanavičius, "Paramos" bankas ir visa eilė kitų. Dalyvavo gen. Lietuvos konsulas dr. J. Žmuidzinas su Ponia, organizacijų atstovai, giminės ir daug artimųjų iš Toronto ir kitų vietovių.

Toronto lietuvių pensininkų klubo rūpesčiu Tautos šventės proga rugsėjo 8 d. 7 v. v., buvo rodomas jau seniau pagamintas atitinkamo turinio spalvotas filmas per kabelinę Maclean-Hunter televiziją. Filmas yra paruoštas J. Karpio ir J. Cicėno ir jau rodytas net keliose kabelinės televizijos stotyse kanadiečių visuomenei. Garsiniame filme matyti įvadinis Vidos Adomonytės žodis, gen. konsulo dr. J. Žmuidzino kalba, tautiniai "Atžalyno" šokiai, deklamacijos.

Aukotojai. Rimas J. Geležiūnas "T. Žiburiui" parėmė $100 auka, Viktoras Staškūnas — $50, JAV Lietuvių Bendruomenės Palm Beach apylinkės valdyba — $30.

Vilniečių veikalui "Rytų Lietuva" išleisti Čikagoje aukojo $200: Toronto "Parama"; $100: V. S. Kuzmas, Br. Saplys; $25: J. Karka, I. Krasauskas; $20: V. Jagėlavičius, A. Stankus; $15: K. Juzumas, A. Raslanas; $10: V. Bačėnas, J. Preikšaitis, J. Venclovaitis; $5: J. Jakelaitis, P. Štuopis; $3: L. Markelis; $2: J. Rinkevičius, J. Urbonas. Tiesiai veikalo leidėjams Čikagoje pasiuntė $600 Juozas Dilys iš St. Catharines, Ont. ($400 pažadėjo išsiųsti vėliau), $100 — Stepas Varanka iš Toronto.

AUKOS ANAPILIUI

A.a. kun. klebono P. Ažubalio laidotuvių metu Anapilio korporacijai aukojo:

J. Pacevičienė	$50.00
G. A. Sakus	50.00
L. Rudaitis	100.00
P. Šalna	20.00
A. E. Valeškos	10.00
K. Ambrozaitis	25.00
D. B. Vaidila	10.00
B. Genčius	50.00
V. M. Leparskas	20.00
B. Vaičaitis	2.00
Jonas Janušas	10.00
J. S. Andruliai	50.00
D. Ramoškienė	20.00
A. V. Petruliai	10.00
P. V. Renyi	10.00
A. V. Ramanauskai	50.00
J. M. Vaškevičiai	20.00
J. K. Povilaičiai	50.00
M. J. Tarvydai	20.00
J. K. Januškevičiai	10.00
B. Saplys	25.00
V. J. Jasinevičiai	20.00
J. M. Astrauskai	20.00
Viltis Zubrickaitė	20.00
Algis Valiulis	100.00
J. J. Zenkevičius	20.00
Eglė Jonaitytė Veir	10.00
P. Vilutis	10.00
Dr. A. ir A. Valadkos	50.00
Algis Pacevičius	50.00
Iš viso:	$927.00

Lietuvių kapinėms M. Dausienė paaukojo $25.00.

St. Catharines, Ont.

(Atkelta iš 4-to psl.)

KLVS "RAMOVĖS" NIAGAROS PUSIASALIO skyriaus visuotinis susirinkimas, įvykęs š.m. rugpjūčio 31 d. lietuvių pranciškonų vienuolyno patalpose, buvo darbingas. Sumaniai pirmininkavo Juozas Alonderis, sekretoriavo K. Galdikas. Darbotvarkė buvo ilgoka. Daugiausia laiko užėmė KLVS Niagaros pusiasalio skyriaus atstovų pranešimai iš įvykusio KLVS "Ramovė" skyrių atstovų suvažiavimo š.m. gegužės 24-25 d.d. Klevelando mieste. Išsamų pranešimą padarė raštu Juozas Šarapnickas, žodžiu — Jonas Skeivelas. Be to, buvo paskirta iš kasos $250 vienuolyno remontui, aptarta Lietuvos kariuomenės šventės ruoša ir kiti skyriaus reikalai.

Susirinkimo metu LKVS "Ramovė" centro valdybos leidžiamą knygą "Kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės" užsisakė 5 ramovėnai. Knygos kaina — $15. Šią knygą įsigyti yra kviečiami ir neramovėnai.

Ramovėnai

Advokatas
PETRAS K. ŠIMONĖLIS,
B.A. M.L.S. LL.B.
2467 Bloor St. W.
Toronto, Ontario
M6S 1P7
Telefonai:
įstaigos (416) 762-3331
namų 249-2637

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS, *B.Sc., LL.B.*
Valhalla Executive Centre
300 The East Mall, suite 102
Islington, Ontario M9B 6B7
(Kampas Bloor St. ir
East Mall, prie 427 kelio)
Telefonai:
įstaigos
(416) 239-7717
namų 233-0303

Toronto Prisikėlimo parapijos bankas jieško nuolatinio
TARNAUTOJO-JOS
Kreiptis pas vedėją R. UNDERĮ
telefonu **532-3400** Toronte

TRADE WINDS MOTEL
10300 Gulf Boulevard, Treasure Island
St. Petersburg, Florida 33706, USA
Tel. (813) 360-0490
Savininkė RŪTA KRIAUČIŪNAITĖ,
Kanados lietuvaitė, kviečia tautiečius atsilankyti. Motelis gražiai įrengtas, vėsinami kambariai ir butai, kilimai, spalvota televizija, šildomas baseinas, vieta "barbecue", balto smėlio paplūdimys, prie pat Meksikos įlankos.

Sunny Brae Golf and Country Club
R.R. 4, Port Perry, Ontario — Tel. 985-2076
Rugsėjo mėnesį du žmonės gali žaisti vieno asmens kaina. Mūsų reguliari kaina yra 7 doleriai, savaitgaliais — 9 doleriai.
Mes turime valgių, stiprių ir švelnių gėrimų, elektrinių vežimėlių. Golfo aikštė yra prižiūrėta ir švari.
IKI PASIMATYMO!
H. PAUKSTYS

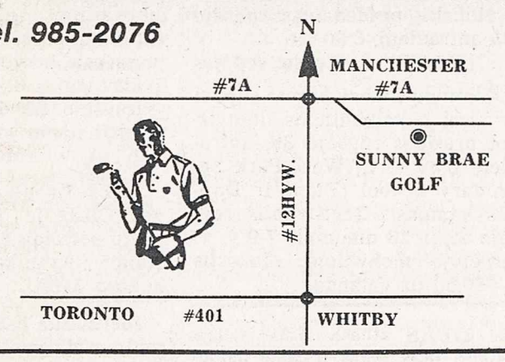

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR
DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD.
233-3334 – 231-2661 – 231-6226
3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. DREŠERIS ir A. MIKŠIENĖ
Darbo valandos: 9 v.r. - 7 v.v., šeštadieniais - 9 v.r.-12 v.p.p,
Narys "Better Business" Biuro

FRANK BARAUSKAS LTD., REALTOR
3828 BLOOR ST. W., ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
• NAMAI • ŪKIAI • ŽEMĖ
TONY GENYS 231-2839
VACYS ŽIŽYS 232-1990
Įstaigos (416) 233-3323

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
Registration No. 0009239
1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5
Visais kelionių reikalais kreiptis:
V. BAČĖNAS
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

INSURANCE
★ Namų — Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
Insurance Agency Ltd.
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

DVIDEŠIMT PENKTOJI
KANADOS LIETUVIŲ DIENA

Spalio 10, penktadienį

Poezijos - dramos VAKARAS,

HAMILTON PLACE, mažojoje teatro salėje, 50 Main Street West. PROGRAMĄ atliks Hamiltono dramos teatras "AUKURAS" ir Toronto teatras "AITVARAS". Pradžia — 8 v. vakaro. Įėjimas — $4 ir $6.

Jaunimo susipažinimo VAKARAS

su ŠOKIAIS — Jaunimo Centre, 48 Dundurn St. N. Gros geras orkestras. Pradžia — 7.30 valandą vakaro. Įėjimas — $3,00.

Spalio 11, šeštadienį, 7v.v.,

DIDYSIS SUSIPAŽINIMO VAKARAS-

Hamiltono karių salėje, 200 James Street N.

Gros J. Vaičiaus orkestras iš 10 asmenų. Veiks baras, užkandžių bufetas, bus stambių laimikių loterija. Įėjimas — $6,00, studentams — $4,00. Galima iš anksto užsisakyti-rezervuoti stalus, įsigyjant 10 bilietų visam stalui. Kreiptis į J. Stankų, 121 Rothsay Ave., Hamilton, Ont. L8M 3G3, telefonas (416) 545-5432.

KANADOS LIETUVIŲ JAUNIMO SĄJUNGOS SUVAŽIAVIMAS **(Tikslus laikas ir vieta bus pranešta vėliau)**

Šachmatų simultanas — **parapijos salėje, 52 Dundurn St. N., šeštadienį, 11 v.r. Buvęs Kanados ir Lietuvos šachmatų meisteris P. Vaitonis duos šachmatų simultaną. Norį dalyvauti simultane registruojasi pas L. Koperskį tel. (416) 662-4536.**

Dail. Dagio meno paroda — **"Hamilton Place" patalpose, spalio 11, šeštadienį. Atidarymas — 1 v.p.p., lankymas — iki 6 v.v., sekmadienį, spalio 12 d., nuo 11 v.r. iki 7.30 v.v.**

Tautodailės paroda **bus atidaryta nuo spalio 6 d. iki spalio 17 d. miesto savivaldybės patalpose (City Hall) antrame augšte. Parodos lankymas — tik darbo valandomis nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p.**

Krepšinio varžybos: **dalyvauja Toronto, Montrealio ir Hamiltono komandos. Žaidynių pradžia — 9 v.r. MOHAWK College, 135 Fennell St. W.**

Stalo teniso varžybos — **MOHAWK College sporto salėje, 135 Fennell St. W.**

Spalio 12, sekmadienį

Pamaldos katalikams — 2 v.p.p. katedroje, 714 King St. W. Pamaldų metu giedos jungtinis choras, solistai — A. Pakalniškytė ir V. Verikaitis. Pamokslas — vietos vyskupo P. Riding.

Pamaldos evangelikams — 2 v.p.p. latvių šventovėje, 18 Victoria Ave. S.

KONCERTAS-

Hamilton Place salėje, 50 Main St. W., 4 v.p.p.

PROGRAMOJE: **Hamiltono "Gyvataras", Toronto "Gintaras" ir "Atžalynas", Montrealio "Gintaras", Hamiltono mergaičių choras "Aidas", Toronto vyrų choras "Aras", Toronto Prisikėlimo ir Hamiltono Aušros Vartų parapijų chorai; sol. Gina Čapkauskienė (akompanuoja muzikas J. Govėdas).**

Įėjimas — $10,00 ir $8,00 jaunimui iki 16 metų — $5,00 ir $4,00. Kviečiami įsigyti bilietus iš anksto. Rašykite ar skambinkite biliettų reikalu: **J. Stankus, 121 Rothsay Ave., Hamilton, Ont. L8M 3G3. Tel. (416) 545-5432.**

Prieš koncertą ir po koncerto vyks jaunųjų menininkų paroda, knygų ir žmogaus teisių parodėlė didžiosios "Hamilton Place" salės prieangiuose.

užbaigos VAKARIENĖ-BANKETAS

7 v.v. Jaunimo Centro salėje

Kaina — $12 asmeniui, o Kanados Lietuvių Dienos programos dalyviam — tik $8. Bilietus prašome įsigyti iš anksto pas L. Skripkutę telefonu (416) 529-4811 **iki spalio 4 dienos.**

Norį apsistoti viešbutyje skambinkite ar rašykite: M. Gudinskas, 308 Upper Kenilworth, Apt. 4, Hamilton, Ont. L8T 4G2 Tel. (416) 387-1804.

Yra užsakyta 50 kambarių "Holiday Inn", kurie turi būti išnuomoti dvi savaites prieš šventę. Tuoj apsirūpinkite nakvyne.

Visi Kanados ir JAV lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti — ***Organizacinis komitetas***

MONTREALQUE

Aušros Vartų Marijos paveikslo atstatymui aukos tebeplaukia. Atsiranda ir stambių aukotojų. Vienas prancūzas paaukojo $100, šaulių kuopa — taip pat $100. Jau rūpinamasi ir paveikslo projektais. Vienas jų yra dail. A. Tamošaičio.

N. Pradėtosios Marijos vienuolijos seserys po vasaros atostogų Putname, JAV-se, jau grįžo Montrealin ir pradėjo vėl darbuotis AV parapijoje. Jos taip pat daug padeda vyresniųjų tautiečių klubui "Rūta", kuris naudojasi seselių vienuolyno patalpomis.

Tarptautinio pobūdžio koncertas rengiamas rugsėjo 27 d. AV parapijos salėje. Programą atliks žymūs solistai kanadiečiai. Dalyvaus ir mūsiškė sol. G. Čapkauskienė. Po koncerto — užkandžiai, loterija, šokiai. Pelnas skiriamas Aušros Vartų paveikslo atstatymui.

Lėktuvų skrydžių kontrolieriumi aerodromo radaro bokšte dirba Fred Petrauskas. Jis yra išrinktas kontrolierių sąjungos Montrealio skyriaus pirmininku. Dabar vykstančioje apklausoje jis kalbėjo kaip liudininkas ir pareiškė, kad gana dažnai įvyksta radarų gedimai, ypač audrų metu. Tokiais atvejais kontrolieriams tenka naudotis pagalbine sistema arba orientuotis ir be jos. Tokiam darbui kontrolieriai nesą paruošti. Jis pats esą dirba toje srityje jau 11 metų, bet nesijaučia pakankamai tam pasiruošęs. Kai sugenda radaras, kontrolieriai patenka į paniką.

Muzikė Madeleine Roch, ilgus metus vadovavusi AV parapijos chorui, ateinančiais metais nebegalės jam vadovauti. Ji, būdama prancūzė, sugebėjo įsijausti į lietuvių muziką ir pasiekti augšto lygio choro giedojime bei dainavime. Jos vadovaujamas choras labai sėkmingai dalyvavo daugelyje koncertų lietuviams ir kitataučiams.

Susituokė Irena Baršauskaitė su Algimantu Bulka Aušros Vartų šventovėje.

KLB krašto tarybos suvažiavimas įvyks š.m. lapkričio 1-2 d.d. Aušros Vartų par. salėje. Dalyvaus daug Bendruomenės veikėjų iš įvairių vietovių ir svarstys įvairius Kanados lietuvių reikalus. Suvažiavimą globos Montrealio apylinkės valdyba. Jame turėtų gausiai dalyvauti ypač montrealiečiai — ne tik veikėjai, bet ir plačioji visuomenė. Juk lietuviški rūpesčiai yra visų rūpesčiai. **K.**

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545
Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS
C. I. B.
GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA
1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6%	Asmenines nuo	16%
Taupomąsias s-tas	9.75%	Nekiln. turto nuo	12.75%
Pensijų planas	10.5%	Čekių kredito	18%
Term. ind. 1 m.	11.25%	Investacines nuo	14.75%

Duoda nemokamą gyvybės draudą iki $2,000 už taup. s-tos sumas.

Nemokama gyvybės drauda iki $10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais nuo 12 iki 8 v.v., penktadieniais nuo 12 iki 6 v.; sekmadieniais nuo 10.45 ki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilguosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: Ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 valandos vakaro ir penktadieniais nuo 12 iki 6 valandos vakaro.

TORONTO NT

Anapilio žinios

— Užbaigtas reguliarių sekmadienio pamaldų sezonas Wasagoje. Dar kartą pamaldos ten bus laikomos Padėkos savaitgalyje spalio 12, sekmadienį, 11 v. r.

— Pagerbdami a. a. kun. P. Ažubalio atminimą, Lietuvos Kankinių parapijai aukojo: R. Celejewska — $100, O. ir P. Dabkai — $50, S. Olekienė — $25.

— Rugsėjo 10 d. posėdžiavo parapijos komitetas ir aptarė parapijos vakarienę, kuri įvyks lapkričio 16 d., N. Metų sutikimą, aikštės bei kelio į kapines asfaltavimą, salių priežiūrą ir tvarką.

— Lietuvių Šv. Jono kapines tvarko speciali komisija. Visais kapinių reikalais kreiptis į komisijos atstovus — Juozą Jasinevičių (tel. 769-5075) ir Prana Ališauską (tel. 273-3796).

— Susituokė rugsėjo 13 d. Rūta Pilipavičiūtė su David Downey.

— Mišios šį sekmadienį: 10 v.r. — už a. a. Paulių Vyskupaitį, 11 v. r. — už a. a. Eleną Šeperienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų Išganytojo parapijos žinios

— Pamaldos kas sekmadienį 9.45 v. r.

— Spalio 21 d., 8 v. v., įvyks tarybinis posėdis, kuriame padarys pranešimą parapijos problemoms išspręsti komitetas, susidedantis iš 3 lietuvių ir 3 anglų. Iš lietuvių įeina Gytis Šernas (pavaduojant Jievai Adomavičienei), Silvija Burrow-Šarkutė ir Emilis Vaičekauskas. Sinodo vyskupas paskirs savo atskirą komisiją iš 3 kunigų, kurių vienas bus parinktas lietuvio klebono. Numatyta, kad sinodo komisija pradės savo darbą, jeigu parapijos komitetui nepasiseks išlyginti nesutarimų tarp anglų ir lietuvių.

— Gauta iš Čikagos Augsburgo konfesija bus dalinama ateinantį sekmadienį.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Susituokė Dana Jagėlaitė ir Gregory Rosati.

— Rekolekcijos jaunimui, kurias rengia Toronto studentai ateitininkai, įvyks spalio 3-5 d. d. mūsų Wasagos stovyklavietėje. Rekolekcijas ves kun. A. Saulaitis, SJ, ir seselė Ignė. Visi studentai kviečiami dalyvauti. Registruotis pas Ritą Rudaitytę 763-2136 arba pas A. Rašymą 233-7757.

— Knygų kioskas, kuriam vadovauja St. Prakapas, veikia kiekvieną sekmadienį nuo 9 v. r. iki 1 v. p. pietų.

— Parapijiečių lankymas po vasaros atostogų vėl pradėtas iš anksto susitarus telefonu.

— Parapijos biblioteka, kuriai vadovauja Stefa Miniotienė, talkinant Petrui Jūrėnui, veikia sekmadieniais nuo 10 v. r. iki 1 v. p. p.

— Parapijos kavinė veikia kiekvieną sekmadienį. Nuo šio sekmadienio bus galima gauti ir lietuviško maisto.

— Pensininkų pobūviai vyksta trečiadieniais 11 v. r. jų patalpose, 32 Rushholme Park Cres. Įėjimas — pro šonines duris.

— Kun. I. Grigaitis grįžo iš ligoninės.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Benediktą Ūsienę, užpr. J. K. Rugiai, 8.30 už Žuklių ir Čirūnų šeimų mirusius, užpr. B. Čirūnienė, 9 v. už Jurgį Smolskį, užpr. J. Smolskienė, 9.20 Pesečkų, Bartusevičių, Adomonių ir Stončių šeimų intencija, užpr. A. Dunauskienė, 9.40 už Joną Mardosą, užpr. E. Mardosieenė; sekmadienį 8 v. padėkos intencija, užpr. J. G. Kaknevičiai, 9 v. už Joną Jarmalavičių, užpr. D. V. Karosai, 10 v. už Sigitą Pranckūną, užpr. O. Pranckūnienė, 11.30 už parapiją, 7 v. v. už Juozą Vainą, užpr. V. L. Balaišiai.

Vytauto Didžiojo 550 metų mirties
minėjimas-koncertas

š.m. spalio 5, sekmadienį, 4 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose

PROGRAMOJE: Istorikė fil. *Rasa Mažeikaitė*
Birbynininkas *Rimvydas Kasiulis*
Akomp. muz. *Dalia Viskontienė*
Hamiltono *"Aukuras-Daina"* vad. *E. Dauguvietytė-Kudabienė*

Įėjimas — $4,
studentams ir pensininkams — $3.00

Maloniai kviečia visus dalyvauti
Toronto Skautininkų-kių Ramovė

Augštesniųjų Lituanistinių Kursų Toronte registracija šiems mokslo metams įvyks įprastinėje vietoje (West Park Secondary School) rugsėjo 22 ir 23 dienomis 7-9 v.v. Visi metropolinio Toronto moksleiviai šiemet moka už mokslą $20. Mokiniai, gyveną už Toronto ribų, turi mokėti metams $318. Šių moksleivių tėvai turėtų iš anksto paprašyti finansines lietuvių institucijas padėti šį mokestį sumokėti.

Mokslas pradedamas rugsėjo 30. antradienį, 6.30 v.v.

Kursų vedėjas

Lietuvių kalbos kursai silpnai ar visai nekalbantiems lietuviškai prasidės rugsėjo 30, antradienį 6.30 v. v., West Park Secondary School (Bloor ir Dundas kampas). Registruotis rugsėjo 22 ir 23 dienomis 7-9 v. v. minėtoje mokykloje. Mokestis — $0.50 už valandą.

Toronto Maironio mokykla 1980/81 mokslo metus pradės rugsėjo 20, šeštadienį, 9 v. r., St. Vincent de Paul mokyklos patalpose (166 Fermanagh Ave.). Prašome tėvus registruoti šioje mokykloje ne tik mokyklinio amžiaus vaikus, bet ir jaunesnius, nes bus taip pat priešmokyklinis skyrius, kurį gali lankyti 5 metų amžiaus vaikai. Mokiniai, kurie nekalba lietuviškai, turės atskirus skyrius. Į juos priimami vaikai visokio mokyklinio amžiaus. Visų lietuvių tėvų pareiga rūpintis, kad jų vaikai lankytų lietuvišką mokyklą.

Rugsėjo 20 d. mokiniai bus paleisti namo 11.30 v. r.

Mokyklos vedėjas

"KLB Kronikai" Leisti Sąjungai Čikagoje pasiųsta pinigų pašto perlaida $1,164.44 ($1,500 Namai "Kronikos" leidimui paaukojo $100.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte uždaryta nuo rugsėjo 11 iki 25 d. Jos savininkas P. Lubys išvyko atostogų į Kolumbiją.

BEVEIK VISA PRAĖJUSIOS SAVAITĖS "T. ŽIBURIŲ" LAIDA *(37 nr.)* **įstrigo centriniame Toronto pašte, kuris sustabdė darbą dėl streikuojančios valdinių raštinių unijos narių. Pastarųjų būreliai neteisėtai piketuoja centrines pašto įstaigas, o pašto sunkvežimių vairuotojai atsisako važiuoti per piketininku linijas. Baigiant ruošti "TŽ" 38 nr. laidą, dar nebuvo aišku kada tas streikas baigsis. Papildomi "TŽ" 38 nr. kiekiai yra nuvežti į Toronto lietuvių centrus, kur arčiau gyveną skaitytojai gali juos pirkti, o prenumeratoriai — pasiimti. Toliau nuo Toronto gyveną skaitytojai gali pasiimti "TŽ" tiesiai iš administracijos.**

Tradicinis Havajų vakaras, rengiamas ateitininkų tėvų komiteto, įvyks spalio 18, šeštadienį, Prisikėlimo par. salėje. Meninę programą atliks "Volungės" choras, vadovaujamas D. Viskontienės.

Vestuvės. Rugsėjo 13 d. įvyko net trejos vestuvės: Dana Jagėlaitė ištekėjo už Gregory Rosati, Rūta Pilipavičiūtė — už William D. Downey, Anita Klibingaitytė — už K. J. Wasowicz. Pirmųjų dviejų jungtuvės įvyko Lietuvos Kankinių šventovėje, trečiųjų — lenkų šventovėje. D. Jagėlaitės — G. Rosati vestuviniame pokylyje didžiojoje Anapilio salėje dalyvavo daug svečių ne tik iš Kanados, bet ir JAV.

Rašytojo pagerbtuvės. Daugelio premijų laimėtojui rašytojui **Juozui Kralikauskui** šį rudenį sueina 70 metų amžiaus. Ta proga jam rengiamos pagerbtuvės. Iniciatyvos ėmėsi KLB krašto valdyba ir kultūros komisija. Sudarytas šiai iškilmei rengti komitetas, kuriam pirmininkauja KLB pirm. J. R. Simanavičius. Komiteto nariai: B. Biretienė, A. Karkienė, R. Jonaitienė (KLB Toronto apylinkės pirmininkė), A. Sungailienė, G. Trinkienė, V. Bireta, M. Chainauskas, kun. Pr. Gaida, A. Gurevičius, kun. Aug. Simanavičius, OFM, kun. J. Staškus, V. Šaltmiras, V. Tamulaitis, kun. A. Žilinskas. Šis komitetas pirmajame savo posėdyje, kuris įvyko rugsėjo 11 d. Anapilyje, nutarė rašytojo J. Kralikausko pagerbtuves rengti lapkričio 9, sekmadienį, 5 v. p. p., didžiojoje Prisikėlimo salėje. Numatyta programa: rašytojo J. Jankaus žodis apie J. Kralikausko kūrybą, ištrauka iš jo raštų, koncertinė dalis, gen konsulo dr. J. Žmuidzino sveikinimo žodis, vakarienė. Dalyvauti kviečiama visa plačioji visuomenė. Kvietimai netrukus bus išspausdinti ir platinami.

"KLB Kronikai" Leisti Sąjungai Čikagoje pasiųsta pinigų pašto perlaida $1,164.44 ($1,500 kanadiškais). Toronto Lietuvių Namai "Kronikos" leidimui paaukojo $100.

Toronto lietuvių vyrų choras "Aras" rugsėjo 13-14 dienomis buvo išvykęs į Sudburį dalyvauti vietinės šaulių kuopos penkmečio šventėje. Išvykoje dalyvavo 38 asmenys su dirigentu V. Verikaičiu ir akompaniatorium St. Gailevičiumi priešakyje. Koncertavo ukrainiečių salėje, kur dalyvavo apie 200 asmenų iš Sudburio, Toronto, Montrealio ir kitų vietovių. "Aras" taipgi giedojo sekmadienio pamaldose, kuriose šauliai dalyvavo su savo vėliavomis. Pažymėtina, kad iškilmėje ir sukakties pokylyje dalyvavo miesto burmistras ir kiti žymūs svečiai.

Dail. Dagys išleido naują savo knygą "Meilė tarp priešų" (dvylikos vaizdų drama). Ji rašyta mašinėle ir atspausta ofsetu (500 egz.). Leidėjas — pats autorius. Tai jau trečia jo knyga. Pirmoji buvo "Dagys dejuoja ir dainuoja" (1977), antroji — "Dagys klajoja ir galvoja". Jos buvo skirtos atsiminimams, poezijai ir beletristikai, o šį trečioji — dramai. Autoriaus knygos buvo parašytos daugiausia stovykliniais laikais Vokietijoje ir Britanijoje (1946-1948). Kanadoje jos buvo peržiūrėtos bei paruoštos spaudai. Jo drama "Meilė tarp priešų" apima 156 psl., įskaitant gausias paties dailininko iliustracijas. Yra net 20 veikėjų, be to, daugybė statistų. Veiksmas vyksta Lietuvoje 1939-1941 m. Įvadiniame žodyje autorius rašo: "Gal būt susilauksiu įvairių priekaištų dėl jos veikėjų veiksmų. Ką padarysi, — tokie buvo laikai, o žmonės savotiškai reagavo į tas situacijas. Man terūpėjo ne aukštinti ar ženminti jų politines pažiūras, bet kurti literatūrą". Knyga gaunama pas autorių (78 Chelsea Ave., Toronto, Ont. M6P 1C2).

Toronto lietuvių teatrui "Aitvaras" a. a. Jurgio Račio atminimui (vietoje gėlių) aukojo $25 Marija Jakubauskienė, po $10: Algis Vaičiūnas, J. B., Juozas Venclovaitis.

Pagerbdami a. a. Jurgio Račio atminimą, paaukojo "T. Žiburiams": p. p. Barisai iš Windsoro $20, Č. ir J. Kuraі iš Windsoro $10, Br. Mackevičius iš Toronto — $10.

Dr. Stasys Kuzminskas, ekonomistas ir visuomenės veikėjas iš Britanijos, lankėsi Toronte. Lydimas dr. Fidlerio, svečias aplankė lietuvių institucijas, Anapilį, dalyvavo sekmadienio pamaldose. Jis aktyviai dalyvauja Britanijos lietuvių gyvenime ir spaudoje. Nepriklausomos Lietuvos laikais buvo augštu pareigūnu, o 1936-1940 m. — Lietuvos pasiuntinybės patarėju Berlyne.

FOTOGRAFAS.
Darau nuotraukas įvairiom progom. Skambinkite — JAUNIUS BAKEVIČIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronte.

CANDLELIGHT CATERERS
SAVININKAI J. S. BUBULIAI
Baliai, vestuvės, sužadėtuvės, parengimai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronte.

K. CIBAS atlieka visus staliaus darbus, taiso senus ir stato naujus namus už prieinamą kainą. Skambinti 534-3882 Toronte.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė
savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progomis skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvių Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir t.t. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka staliaus, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

DABAR YRA GERAS LAIKAS užsisakyti naujas ir atnaujinti jūsų pūkines antklodes (kaldras), pagalves, miegmaišius ir pūkinius švarkus. Telefonas 787-9021 Toronte.

PARDUODAMA:
1. Erdvus vienaaugštis Mississaugoje, netoli Anapilio; gražus kiemas; maudymosi baseinas; norima kaina $89,000.
2. Gerame Oakvillės rajone — 3-jų gilus maudymosi baseinas. Prašoma $82,000, skambinti VACIUI ŽIŽIUI 232-1990 arba 233-3323 Prano Barausko Nekilnojamo Turto Pardavimo Įstaiga.

Lietuvių knygų Knygų saugykla